Velzen, Netherlands

INVENTARIS

VAN HET

OUD ARCHIEF

DER

GEMEENTE

VELSEN,

met lijsten van Schouten, Predikanten, enz.

OPGEMAAKT DOOR

P. N. v. DOORNINCK,

BURGEMEESTER VAN BENNEBROEK.

GEBRs. VAN BREDERODE. — HAARLEM.

1895.

INVENTARIS

VAN HET

OUD ARCHIEF

DER

GEMEENTE

VELSEN.

TOELICHTING.

De kerk te *Velsen* werd tusschen 715 en 739 door *Karel Martel* aan het klooster te *Epternach* geschonken.

29 April 1255 verkocht *Hugo van Naaldwijk* het ambacht *Velsen* aan *Willem van Brederode* en in 1679, na den dood van *Wolfert van Brederode*, werd het bij de domeinen van *Holland* en *West-Friesland* gevoegd; zie verder de lijst der heeren van *Velsen*.

Volgens de Informacie upt stuck der verpondinghe van 1494 hadden de welgeboren luijden van *Velsen* 22 en de huijsluijden 47 haardsteden; Mr. *Gerrit van Oostgeest*, deken, was alstoen pastoor.

Volgens de Informacie upt stuck der verpondinghe van 1514 hadden de welgeboren luijden 25 en de huijsluijden 60 haardsteden, de geheele ban was groot 1195 morgen en de pastoor *Gerrit Willemsz* had ongeveer 400 communicanten.

Grenzen.

1.	12 Mei 1723. 9/10 Aug. 1758. 13/14 Sept. 1758. 7 Junij 1759. 28 Sept. – 7 Oct. 1769.	Verbalen van limietscheiding tusschen de heerlijkheid *Velsen* en aangrenzende heerlijkheden.

Bij het laatste verbaal is een kaart gevoegd.

2. Kaart, aanduidende grensscheiding van *Velsen* en *Bloemendaal.*

In den linkerhoek staat geschreven:

Copie Caarte van de Limietscheiding tusschen de heerlijkheden *Bloemendaal* en *Velsen* voor hetgeen dezelve scheiding aangaat van den Delft af na Zee toe.

Bij mij ondergeschreve en al het overige in regte proportie gecopieert uijt de caarte van Rhijnland. 't Welk ik affirmeere deze 12 Juni 1732.

(was onderteekend) *Cornelis Velsen.*

Regeering.

No. 3. **1574—1813.** Placaten, Aanschrijvingen, Publicaties, Resoluties, Proclamaties, enz. van:

Staten Generaal.

Staten van *Holland* en *W. Friesland*.

Gecommitteerde Raden.

Prov. Representanten van het Bataafsche volk.

Provintiaal Bestuur van *Holland*.

Nationale Vergadering.

Staten Generaal

Provintiaal Committé van *Holland*.

Committé ter voorlichting en bestiering der remotiën en regeringsaanstellingen in de steden en ten Platte lande van *Holland*.

Committé van Algemeen Welzijn der Prov. representanten v./h. volk v. *Holland*.

Committé v./h. Intermediair Administratief Bestuur van het voormalig Hollandsch Gewest.

Constituerende Vergadering.

Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek.

Departementaal Bestuur van *Texel*.

Departementaal Bestuur van *Holland*.

Staatsbewind der Bataafsche Republiek.

Hunne HoogMogenden, Vertegenwoordigers v./h. Bataafsche Gemeenebest.

Gedeputeerden v./h. Dep. Bestuur v. *Holland*.

Koning *Lodewijk Napoleon*.

De Ministers.

Landdrost van *Amstelland*.

Opperjagermeester.

Keizer *Napoleon*.

Veertien portefeuilles.

4\. 1661—1674. 1685—1792. Memoriaal van alderhande voorvallen en daarop genomen resolutiën bij schout en schepenen van *Velsen*.

Zes registers folio.

5\. 1795—1796. 1796—1801. 1802—1806. 1806—1810. 1810—1811. 1812—3 Sept. 1814. Notulen v. d. Gemeenteraad v. *Velzen*.

Zes registers, folio.

6\. 1812—1815. Brievenboek van uitgaande brieven.

Een register, folio.

7\. 1731—1812. Acten van Indemniteit (borgstelling) afgegeven door verschillende armbesturen en gerechten ten behoeve van personen, die zich te *Velsen* wenschten te vestigen.

8\. 1737—1804. Diverse verzoekschriften aan het gerecht van *Velsen*.

9\. 1675—1676. Stukken betreffende een geschil over de jurisdictie tusschen de schouten van *Tetterode*, *Velsen*, *Schooten*, *Akendam* en *Haarlemmerliede* contra den Baljuw van *Brederode*.

In een der stukken worden verschillende privileges opgenoemd, verleend door de Graven van *Holland* aan *Kennemerland en gevolg*, als:

Vrijdag na half vasten 1291 van Graaf *Floris*.

Willeboortsavond 1303 van Graaf *Jan*, scheiding van rechten tusschen Edelen en OnEdelen.

1 April 1415 van Graaf *Willem*.

Het geschil schijnt later weer ontstaan te zijn, blijkende uit stukken van 1778, hierbij gevoegd.

No. 10. **26 November 1804.** Kennisgave der gequalificeerden tot waarneming van het comptoir der domeinen van *N. Holland*, *Kennemerland* en *Brederode* in het zuiderquartier aan den secretaris van *Velsen* van den aanstaanden publieken verkoop der stukken gronds gelegen om de bouwvallen van huis *Brederode* groot 4 morgen 514 roeden.

Keuren en Ordonnantiën.

No. 11. **2 April 1565.** Octrooi der tien Kennemerdorpen.

Extract, betrekking hebbende op de electie der schepenen te *Velsen*, gewaarmerkt *Simon Lantsknecht*, openbaar notaris, 29 April 1645, uit een copie, gebonden in schapenleer.

No. 12. **11 April 1592.** Keur van het dorp *Velsen* gestatueert door Schout en Schepenen.

In tien artikels, houdende verbod van losloopen van beesten, enz.

No. 13. **1640.** Keur of ordonnantie gemaakt door Schepenen en regeerders van *Velsen*, houdende bepalingen omtrent de verplichtingen van den schout, secretaris en schepenen.

Deze keur werd door Baljuw en Leenmannen van *Brederode* goedgekeurd, onder voorwaarde, dat, zoo iemand zich tegen deze keur wilde opposeeren zulks konde geschieden op de Hooge Vierschaar, die 14 Junij 1640 op het stadhuis te *Haarlem* zou gehouden worden.

Deze keur is 25 Junij 1640 goedgekeurd door *J. W. van Brederode*.

Het schijnt, dat deze keur niet met medewerking van het geheele dorpsbestuur was ontworpen; ten minste op 14 Junij 1640 brachten schout, welgeboren mannen en eenige andere regenten hunne bezwaren in bij de vergaderde Vierschaar van *Brederode*, met gevolg dat de bedoelde keur ingetrokken werd.

14. 30 Mei 1725. Reglement en ordonnantie omtrent het begraven en luiden der klokken te *Velsen*.

30 Mei 1725. Idem op het schutten van beesten.

15. 23 Maart 1735. Keurschouw op de wegen te *Velsen*.

16. 5 Junij 1736. Waarschouwing van Baljuw en leenmannen van *Brederode* op het losloopen van honden.

17. 21 Augustus 1737. Keur, verbiedende het werpen van iets anders dan asch in den aschbak te *Velsen*.

18. 9 October 1748. Indaging, gedaan bij Baljuw en Leenmannen van *Brederode* om een keur, regelende het huren van meiden en knechts door de kleerbleekers te *Velsen*, enz., ten verzoeke van deze kleerbleekers, onder dit baljuwschap woonachtig, te worden gearresteerd.

19. 28 Julij 1757. Keur op de schoorsteenen te *Velsen*.

20. 6 Augustus 1757. Keur, verbiedende het open zetten en beschadigen der sluizen in den polder *Velserbroek*.

Privilegiën, enz.

---

21. St. Andriesdagh Apostel (30 Nov.) 1415. *Walraven*, heer tot *Brederode*, tot *Gennip* en ter *Ameijden*, *met wael beraden van Willem van Brederode, heer van Steijn en van der Merwede zijn broeder*, verkoopt aan zijne landzaten tot *Velsen* en tot *Schoten* alsulken *dienst ende peerdendienst, als ic ende mijn oudere op horen lande ende erven, die zij van ons hebben, staende hadden*, behoudelijk dat zij hem richtig

betalen zullen de erfhuur die hij op hunne landen staande heeft. Voorts mag ieder van de buurlanden zooveel verkoopen als de rente beloopt die de heer van *Brederode* er op heeft staan.

Op perkament, met een overblijfsel van het uith. zegel in groen was van *Walraven*.

Waaraan de volgende transfixbrief:

St. Barbaradag (4 Dec.) 1415. *Willem van Beijeren*, graaf van *Holland*, enz. bevestigt den inhoud van bovenstaanden brief.

Op perkament, het zegel van den Graaf ontbreekt.

Met een afschrift op papier van de eerste acte, gewaarmerkt *Jan Heijndricksoon van Deventer*, publ. notaris, 15 Mei 1683.

No. 22. St. Pieter ad Cadhedram (22 Febr.) 1416. Vidimus van de twee brieven van St. Andries en St. Barbara 1415, gegeven door *Gherijt van Ockenberghe*. abt van *Egmond*.

Op perkament, het zegel van den Abt ontbreekt.

Met een afschrift op papier, gewaarmerkt *Jan Heijndricksoon van Deventer*, publ. notaris, 15 Mei 1638.

No. 23. 2 April 1565. *Henrick*, heer tot *Brederode*, enz. enz. geeft zijne onderzaten van *Velsen* tot zijne huldiging en blijde inkomste de volgende privileges:

1°. dat schout en schependn eenmaal in de week rechtdag zullen houden.

2°. dat schepenen en wethouders niet meer belast zullen zijn in materie van appellatiën aan den baljuw en mannen.

3°. dat de baljuw van *Brederode* jaarlijks vijf nieuwe schepenen moet kiezen uit het door de aftredende schepenen op te maken tiental en dat de vernieuwing van het gerecht zonder noodelooze kosten zal geschieden.

4°. dat de onderzaten aan *Velseu* op advies van den baljuw, mannen of houtvester hunne beesten in de wildernis zullen mogen drijven van St. Geertruidendag (17 Maart) tot St. Lucas (18 Oct.) of ten langsten tot Allerheiligen (1 Nov.)

5°. dat degenen die onder *Velsen* hun eigen land gebruiken, hoewel buiten den banne wonende, gehouden zijn in het schot te contribueren.

6°. dat de ondersaten van *Velsen* hunne lammeren mogen verkoopen behoudens recht van voorkoop door den baljuw, ten behoeve van den heer van *Brederode*.

7°. dat de pastoor van *Velsen* zal gedwongen worden te onderhouden een accoord door hem met de onderzaten van *Velsen* aangegaan op 4 Julij 1563.

8°. dat de officiaal of ordinaris geestelijke rechter van *Velsen* voor het recht van visitatie niet meer zal mogen eischen dan van ouds gebruikelijk is geweest, namelijk een stoop wijn.

Op perkament, ondert. *H. de Brederode*, het zegel ontbreekt.

Hierbij een afschrift op papier, gewaarmerkt *Jan Heijndricksoon van Deventer*, Notaris publ., 15 Mei 1638.

14. 28 September 1565. Uitspraak van arbiters in een geschil tusschen de welgeboren luijden en huijsluijden van *Velzen* over het verdeelen der kosten gevallen bij de onlangs plaats gehad hebbende inhuldiging van den heer van *Brederode* en van het bij die gelegenheid aan hem beloofde jaarlijksche geschenk van drie tonnen boter, waarbij bepaald wordt dat de welgeboren luijden $\frac{1}{4}$ en de huijsluijden $\frac{3}{4}$ zullen bijdragen; als arbiters treden

op *Claes Sijmon Huijgenszoonszoon*, *Pieter Garbrantsz.*, *Vrederick Claesz.*, *Engel Jacobsz.* en *Arendt Florijsz.* voor de welgeboren luiden, zoomede *Gerijt Arentsz.* en *Cornelis Jansz.*, schepenen, en *Cornelis Claesz.* en *Cornelis Pietersz*, oudschepenen, voor de huijsluijden.

Op perkament, ondert. door vier der arbiters.

No. 25. 12 Januarij 1618. Verklaring van het gerecht van *Velsen* gedaan aan den baljuw van *Brederode* dat die van *Velsen* van alle diensten voor den heer van *Brederode* vrij zijn blijkens privilege door *Walraven van Brederode* gegund in 1415.

Hierbij afschrift van het privilege van *Walraven van Brederode* van St. Andries 1415.

No. 26. 27 Julij 1624. *Jan Luijtsz Groen*, schout, *Claes Dircxs*, *Frans Sijmonsz*, *Cornelis Pietersz*, *Jan Jacobsz* en *Engel Engelsz*. schepenen te *Velsen*, doen kond dat *Claes Cornelisz van Limmen*, oud schepen, *Cornelis Jansz van Haerlemerlie*, oud schepen, *Cornelis Jansz Dod*, oud omtrent 70 jaar, *Jan Jansz Roos*, oud omtrent 66 jaar, *Claes Fransz*, oud omtrent 65 jaar, *Wouter Florisz*. oud schepen, *Engel Jansz Cluijt*, oud omtrent 60 jaar, *Jan Gerritsz Roos* en *Cornelis Engelsz*, oud schepen, allen inwoners van *Velsen*, op verzoek van schout en schepenen onder eede verklaard hebben, wel te weten dat zoolang het hun heugt en zoo ook van hunne ouders gehoord te hebben de inwoners van *Velsen* hunne beesten alle jaren in de wildernis van *Bredenroode* lieten weiden van Sinte Geertruijt tot Luijcas marckt of Alerheijlijgen, waarvoor men betaalde voor ieder schaer in het Adrijcommerduin 5 st. 8 p. en buiten

het Adrijcommerduin 6 st., zoomede 1 st. voor het inschrijven, wordende een paard, een oude vaers met een pinck, en drie pincken elk voor een schaer gerekend, andere beesten na advenant.

Op perkament; het opgedr. zegel van den schout is afgevallen, ondert. door de schepenen.

7. 3 Febr. 1682. Aanschrijving der Raden en Meesters van de Reekening der Domeijnen der Staten van *Holland* en *West Vrieslant* aan het gerecht van *Velsen* om de tonne boter, jaarlijks door *Velsen* verschuldigd aan den huize van *Brederode*, te voldoen aan *Agnes Hedwich van Brederode*, zuster van den overleden laatsten heer van *Brederode*, daar, hoewel de domeinen van *Brederode* na den dood van den laatsten heer, *Wolfert van Brederode*, aan genoemde Staten zijn vervallen deze het inkomen der domeinen afgestaan hebben aan *Agnes Hedwich van Brederode.*

Afschrift.

Niettegenstaande deze aanschrijving bleef *Velsen* in gebreke om de boter te leveren, en was slechts door den deurwaarder te bewegen hieraan te voldoen.

Met een bundel hierop betrekking hebbende stukken, waaronder een kwitantie ondert. door *Hedwich van Brederode.*

Ambten en Bedieningen.

---

4 Mei 1645. Mandament van den Hoogen Raad in het geschil tusschen de regeerders van *Velsen* en den baljuw van *Brederode*, waarbij de laatste gelast wordt zich te houden aan het oude gebruik om uit het tiental dat hem jaarlijks door schepenen in geschrifte wordt aangeboden vijf schepenen te

kiezen en om niet buiten die voordracht te gaan.

Op perkament, met geschonden uith. zegel van Justitie, in rood was.

Hieraan gehecht het relaas van den Eersten Deurwaarder of Sergeant van wapenen d.d. 9 Mei 1645, dat dit arrest aan den baljuw van *Brederode* is beteekend.

Op papier.

No. 29. 1689—1805. Benoeming van Schepenen, Kerkmeesters, Aalmoesmeesters, Hondsbosmergengeldgaarders en Welbooren mannen van *Velsen.*

De benoeming geschiedde van Pascha tot Pascha uit een dubbel aantal personen, daartoe opgemaakt door schout en schepenen.

In 1723 het eerst door den Heer van *Velsen*, vroeger door Raden en Meesters van reeckeninge der domeijnen van de Staten van *Hollant* en *West-Vriesland.*

Van af Pascha 1728 worden geen Welboren Mannen meer benoemd.

Pascha 1740 worden voor het eerst Gereformeerde en Roomsche Aalmoesmeesters benoemd en zulks ingevolge accoord van 28 Januarij 1739 tusschen de Aalmoesmeesters der gemeene Armen en Opzieners der Roomsche kerk te *Velsen.*

Zie het privilege van 2 April 1565.

No. 30. 1 Februarij 1724. Acte van benoeming van den ambachtsheer van *Velsen* voor *Abraham van Kalker* tot schout, bode en doodgraver van *Velsen.*

No. 31. 19 Februarij 1631. Aanmaning van schepenen en regeerders van *Velsen* aan den schoolmeester Mr. *Heijndrick* om zijn ambt naarstiger waar te nemen.

Onderteekend door twee schepenen uit naam van het gansche college en den secretaris *Jan Heijndricksoon van Deventer.*

No. 32. 1727—1795. Authorisaties van de ambachtsheeren van *Velsen* tot het aanstellen van een schoolmeester.

3. **1 7 5 4—1 7 9 6.** Verzoekschriften aan schout en schepenen van *Velsen* om het ambt van tapper of slijter in sterke dranken te mogen uitoefenen.

4. 9 A p r i l 1758. Consent van Mr. *Nicolaas Geelvinck*, ambachtsheer van *Velsen* voor *Pieter Munk*, om de broodbakkerij van zijn vader *Anthonij Munk* te mogen aanvaarden en de broodbakkerije daarin te exerceeren.

5. 1 7 6 1. Stukken omtrent het ambt van Koornmolenaar.

6. 5 A u g u s t u s 1762. Mr. *Nicolaas Geelvinck*, Heere van *Castricum*, *Baccum*, *Velsen* en *Sandpoort* geeft toestemming aan het dorpsbestuur van *Velsen* om een vroedvrouw aan te stellen op een traktement van 100 Gl. en vrije woning.

Met een bundel diverse stukken omtrent latere benoemingen van vroedvrouwen van 1762—1807, als: lijsten van geboren kinderen, 1762—1780; sollicitatiebrieven, enz.

7. 1 6 F e b r u a r i j 1778. Aanstellingsacte van *Henrik Hoeufft*, heer van *Velsen* en *Sandpoort*, voor *Gerrit Meijer* als hooiweger, na het overlijden van *Cornelis van den Bergh*.

8. 5 M a a r t 1778. Goedkeuring der Staten van *Holland* en *West Vriesland* van een keur, gemaakt door het gerecht van *Velsen* met toestemming van den ambachtsheer, verbiedende het doen van ambachten van neringen of ambachten buiten consent van het gerecht en ambachtsheer.

Op perkament, met uith. zegel in rood was.

. 6 O c t o b e r 1780. Toestemming der Staten van *Holland* en *West Vriesland* aan het gerecht van *Velsen* om voor den tijd van 15 jaar de kosten der nachtwachten jaarlijks van hunne ingezetenen

gen; de oorspronkelijke inteekenlijst is nog aanwezig.

Met kwitanties en diverse stukken, waaronder een platte grond van de kom van het dorp, om de lengte van de brandslangen te bepalen, die noodig waren; zoomede een reglement op de exercitie der brandspuiten en het blusschen van brand, van 27 Maart 1761.

IJk.

---

47. 1724—1808. Lijsten der geijkte maten en gewichten te *Velsen*.

De ijkdag werd bij publicatie bekend gemaakt en jaarlijks in de maanden Februarij of Maart gehouden op het rechthuis, ten overstaan van schout en schepenen; voor het ijken werd een kleine vergoeding geheven.

Harddraverij en Verloting.

---

48. 1 Augustus 1752. Conditiën van een harddraverij, gehouden te *Velzen*.

De harddraverij geschiedde ten overstaan van den schout, die daarvan een procesverbaal opmaakte. De prijs was een zilveren zweep. De winner was verplicht een half anker wijn te schenken aan de andere deelnemers in de herberg de Weyman.

49. 1761—1811. Conditiën van verlotingen van vette ossen, koeijen, varkens en paarden te *Velzen*.

Deze verlotingen hadden plaats in een der herbergen te *Velzen*, ten overstaan van den schout, die daarvan een proces-verbaal opmaakte.

De winner was verplicht een bepaald aantal fles-

schen wijn in de herberg, waar de verloting plaats had, te drinken met de deelnemers en eenige guldens te schenken voor de algemeene armen.

Veeziekte.

No. 50. 1769—1781. Verschillende stukken omtrent de veeziekte.

Van 1 April—31 Aug. 1769 stierven in het Zuider-kwartier van de 60,326 beesten 21,083 en in het Noorder-kwartier van de 41,664 beesten 11,824.

Gemeente Finantiën en Eigendommen.

No. 51. 1683—1797 en 1804/5. Kwitanties van betaalde dorpsrekeningen van *Velsen*.

No. 52. 1720—1812. Registers van Ontvang en Uitgaaf van de Ambachtsheerlijkheid *Velsen*.

In elk der registers staat voorin geschreven een inventaris van de obligatiën en het land toebehoorende aan *Velsen*.

6 registers, folio, geb. in perkament.

No. 53. 1804—1812. Rekening van Ontvangst en Uitgaaf der dorpsmiddelen van *Velsen*.

Losse rekeningen met kwitantiën.

No. 54. 1805—1809. Ontvang- en Uitgaafboek van *Velsen*.

Register, kl. 4°.

No. 55. 1812 en 13. Kasboeken van den Ontvanger van *Velsen*.

Register, gr. folio.

No. 56. 12 Februarij 1642. *Frans Sijmonssz*, *Dammis Pieterssz* en *Jan Cornelissz*, oud schepenen van

Velsen, bekennen gecedeerd en getransporteerd te hebben aan gemeente *Velsen* het nieuw gebouwde rechthuis met erf en werf, staande in de kerkbuurt, belend ten O. het voetpad, ten Z. *Marijtgen Pieters*, ten W. en N. *Adrijaen* oude *Keesz*, vrij van alle lasten, daar *Adrijaen* oude *Keesz.* de jaarlijksche erfpacht, die den heer van *Assendelft* competeert, op zich genomen heeft; ten overstaan van *Jan Carnelisz. Post*, schout, *Cornelis Engelsz Bos*, *Gerrijt Arentsz Brouwer*, *Jan Jacobsz*, *Huijbert Gerritsz* en *Dirck Lourisz*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout, ondert. door de schepenen en den secretaris.

). 57. 12 Februarij 1642. Verklaring van de regeerders van *Velsen* dat alle kosten vallende op het onderhoud van het rechthuis alle jaren zullen gebracht worden op den omslag der binnenlandsche oncosten.

). 58. 13 November 1695. *Jan Adriaansen van der Moira* verklaart verkocht en getransporteerd te hebben aan *Aris Claasen Dreeger* voor en ten behoeve van het dorp *Velsen* een stuk land gelegen in de Westbrouck aan de Oostlaan, groot 3½ madt, belend ten O. de Oostlaan, ten Z. de kinderen van *Neeltie Huijberts*, ten W. de nieuwe waateringe en ten N. *Dirck Munter*, voor 1000 Car. gl; ten overstaan van *Cornelis Born*, schout, *Thijmon Cornelisz* en *Gerrit Brouwer*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout, ondert. door de schepenen en den secretaris *Tienhove*.

No. 59. 1716—1727. Verhuring van Dorpsdijken en lanen van *Velsen*.

No. 60. 16 Junij 1762. *Daniel Meijer*, vleeshouder te *Velsen*, bekent verkocht te hebben en alsnu over te dragen aan schout en schepenen van de ambachtsheerlijkheid *Velsen*, om als woning te dienen voor de vroedvrouw, met approbatie van Mr. *Nicolaas Geelvinck* als ambagtsheer van *Velsen* en *Sandpoort*, een huis, erf en werf in de Velserkerkbuurt, belend ten O. het Haarlemmer voetpad, ten W. *Jacobus van Kalker*, ten Z. ter halver weg en ten N. *Jan van den Bergh*, voor 555 gl; ten overstaan van *Jacobus van Kalker*, schout, *Barent Kromhout*, *Jan van Eck*, *Harmanus Bakels* en *Pieter van Eeken*, schepenen van de ambagtsheerlijkheid *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel van den schout in rood was, ondert. door de schepenen en den secretaris.

Belastingen.

No. 61. 1677—1727. Omslagen van de Binnenlandsche Oncosten gemaakt bij schout, schepenen en Welbooren mannen van *Velsen*.

Folio register.

Het register begint met eenige aanteekeningen, de inning der verponding betreffende.

No. 62. 1776—1806. Kohieren van het schreeve geld of dorpslasten (Hoofdelijken Omslag) van *Velsen*.

Losse stukken.

No. 63. 1735—1793. Collecteboekjes der binnenlandsche costen ofte Schreevegeld over *Velsen*.

1755, 1773 en 1781 ontbreken.

Kl. 8° boekjes, voor elk jaar afzonderlijk.

64. 1704—1785. Leggers der gebruikers van de in de verponding contribueerende goederen.

Vijf registers in perk. banden, gr. folio.

65. 1730. Quohier der verponding van alle huizen en gebouwen te *Velsen*, opgemaakt door *Abraham van Kalker*, schout en *Samuel van der Swaart* en *Decemer Meijer*, schepenen te *Velsen*, speciaal bij de Gecommitteerden tot het redres der verponding op de huizen gequalificeerd, opgemaakt 10 December 1730.

Register, folio, ondert. door de genoemde drie personen.

66. 1694—1796. Voorwaarden, waarop schout en schepenen van *Velsen* de inning der verponding en 100e penning aanbesteden.

Twee registers, folio.

67. 1741—1810. Sommatie of aanslagbrieven der verponding voor *Velsen*, met de kwitanties, waaruit blijkt de betaling der verschuldigde sommen.

68. 1786—1805. Collecteboeken der verponding, Honderdste en Tweehonderdste penning.

Registers, doorgevouwen folio.

69. 1708—1805. Reekening ende Reliqua van den ontvang en uitgaaf van de 100e, 200e en ordinaris verponding gedaan door de gaarders dezer middelen aan schout en schepenen van *Velsen*.

70. 21 Junij 1731. Toestemming van de Staten van *Holland* en *West Vriesland* verleend aan het dorp *Velsen* om het kohier der verponding te verminderen met de verponding der Hofgeester tienden, die na den dood (1720) van Mr. *Hugo van Heussen*

door de erfgenamen geabandonneerd en alsnu aan de Domeinen gevoegd waren.

Op perkament, met uith. zegel in rood was der Staten.

No. 71. 1744—1758. Stukken, betreffende een proces, gevoerd door het gerecht van *Velsen* contra *Cornelia Maria Bors van Waveren*, weduwe van *Jan Deutz*, vrouwe van *Assendelft* over de betaling van de verponding van het veer van *Assendelft* op *Velsen*, voor $\frac{2}{3}$ aan den heer van *Brederode* en $\frac{1}{3}$ aan den heer van *Assendelft* behoorende.

Bij sententie van 16 Dec. 1757 der Gecom. Raden der Staten van *Holland* en *West Vriesland*, werd beslist ten voordeele van laatstgenoemde en eischers in de kosten veroordeeld, die ongeveer 1000 gl. bedroegen.

No. 72. 1632—1810. Diverse stukken omtrent de verponding te *Velsen*.

Losse stukken.

No. 73. 1742. Quohier van alle huishoudingen en contribuale personen te *Velsen*, met vermelding van qualiteit, professie, getal dienstboden, huishuur, buitenplaatsen, rijtuigen, rijpaarden en speelvaartuigen, ingevolge de resolutie van de Staten van *Holland* en *W. Friesland* van 7 Maart 1742 en de publicatie van 28 dito, om daaruit de personeele quotisatie te formeeren.

Met eenige stukken daaromtrent.
Het kohier van deze belasting bedroeg voor 1744 te *Velzen* — 1165 gl.

No. 74. 1745—49. Gaarboek van de personeele Quotisatie over *Velzen*, beginnende 1745.

No. 75. 1794. Procuratiën tot eedsaflegging op het four-

neeren van tweemaal den 100e penning, ingevolge placaat van 3 April 1793.

1796. Procuratiën tot eedsaflegging op het fourneeren van de zes ten honderd in de negotiatie vastgesteld bij publicatie der Provisioneele Representanten van het volk van *Holland* van 17 Julij 1795.

76. 1695—1705.
1709—1718.
1720—1742.
1742—1779.
Registers van het recht op het Trouwen.

2 folio en 2 doorgevouwen folio registers.

77. 1720—1742.
1742—1790.
1791—1805.
Registers van het recht op het Begraven.

Twee doorgevouwen folio registers.
Het 1e register is ingebonden bij het 2e register van het recht op het Trouwen.

78. 1710—1804. Lijsten van aangegeven lijken ter voldoening van het recht op het begraven te *Velzen*.

Folio registers en losse stukken.
Zie ordonnantie der Staten van *Holland* en *W. Friesland* van 26 Oct. 1695 op het trouwen en begraven.

79. 1806—1812. Aangiften van overlijden te *Velsen*, gedaan ingevolge Art. 24 der ordonnantie op het recht van Successie van 4 Oct. 1805.

Losse stukken.

80. 1806—1812. Taxaties van goederen voor het middel op de collaterale successie.

1 register, folio.

1721—1759.
1760—1806.
Register van aangebrachte goederen ter secretarie van *Velsen*

het middel van de 10e, 15e en 20e penn. op de Collaterale Successien subject.

2 registers, folio.

No. 81. 1 7 3 1—1 7 9 0. Aanschrijvingen en ordonnantien der Staten van *Holland* en Gedeputeerden ter kamere van Auditie van de gemeene Lands Reekeningen van *Holland* betreffende den impost van de Collaterale successie.

No. 82. 1 8 1 2. Relevé der ongebouwde eigendommen in de gemeente *Velsen*, opgemaakt 12 Maart 1812 en onderteekend door den Maire, Controleur en de repartiteurs.

1812. Kohier van de Contribution personelle et mobilière, opgemaakt 5 Febr. 1812 en ondert. als boven.

No. 83. 1 8 0 6—1 8 1 2. Registers van aangevraagde en afgegeven patenten.

1807—1811. Notitieboekjes der ontvangen additioneele stuivers.

3 kl. 4° registers.

No. 84. 1 8 0 7. Register der gemeente *Velsen*, opgemaakt volgens Decreet van Z. M. den Koning van *Holland* d.d. 28 Mei 1807 n°. 1 en aanschrijving van den Landdrost van *Amstelland* van 9 Junij 1807, met een supplement ingevolge aanschrijving van Z. E. den minister van Binnenlandsche Zaken d.d. 15 Junij 1807 n°. 6 en aanschrijving van den Landdrost d.d. 17 Junij 1807.

Dit register geeft een zeer juist overzicht over den toestand van bevolking, veestapel landbouw en belasting.

No. 85. 1 8 0 8. Register, volgens hetwelk gerepartiteerd is over de ingezeetenen van *Velsen* de somma van *ƒ* 4495,— op welke deeze gemeente is aangeslagen in

de belasting van drie millioenen guldens volgens de wet van Zijne Majesteit den Koning van den 30 Maart 1808 en het reglement van den 12[den] April 1808.

Met diverse stukken daarop betrekking hebbende.

No. 86. 1 7 7 5—1 8 1 0. Aanslagbiljetten voor den impost
op het Koehouders zout,
op de Koffij, Thee, enz.
op de Karossen, Kalessen, speeljachten enz.
op het Paardegeld,
van het Heere en Redemptiegeld,
van het Winter Hoorngeld,
van het Somer Hoorngeld, enz.

Kerkelijke Zaken.

No. 87. 1 6 6 5—1 8 0 7. Kerke-actenboeken.

No. 88. 1 6 4 5—1 8 0 2. Lidmatenboek.

No. 89. 1 6 2 7—1 8 0 7. Registers inhoudende Diaconie-rekeningen, notulen en namen der inwonenden in het Diaconiehuis.

No. 90. 1 6 8 5—1 8 0 9 Kerkrekeningen van *Velzen*.

Losse stukken met kwitanties.
Vele jaren ontbreken.

No. 91. 1 6 5 1—1 8 3 3. Lijsten van Pastory renten en erfpachten, behoorende aan de Gereformeerde kerk te *Velsen*.

No. 92. L e g g e r van de Pastorij Renten en erfpachten behoorende aan de Gereformeerde kerk te *Velzen*.

Register in perkament, doorgevouwen folio. Op de eerste bladzijde staat aangeteekend, dat deze legger in 1755 is opgemaakt door *Abraham van Kalker*, schout van *Velsen*, volgens de oude legger en bewijzen.

No. 93. 3 1 October 1 3 9 3. Uitspraak van Mr. *Ghiselbertus Soyerss.* en Heer *Johannes Theodericuss.* van *Haarlem*, geestelijken, als scheidslieden geroepen in het geschil tusschen Heer *Gerardus de Percke*, pastoor der parochiekerk te *Velsen* en *Sijmon Mensoosz*, parochiaan aldaar, ter eene zijde en den geestelijke, *Gerardus Hoflant*, vicarius perpetuus van een vicarij op St. Andries altaar in genoemde kerk, ter andere zijde, over de vereeniging van twee vicarijen gevestigd op het voormelde St. Andries altaar en het overbrengen van eene derde vicarij, opgericht in de kerk te *Velsen*, ter eere van de H. Maagd Maria en alle Heiligen naar de kerk te *Beverwijk;* verleden voor *Henricus Nicolai de Cule*, geestelijke in het bisdom *Utrecht*, openbaar keizerlijk notaris.

Op perkament, in het latijn.

No. 94. 6 Januarij 1 6 0 9. *Cornelis Dircksz* woonachtig op het Hofllandt en *Gerrijt Rutgersz* bekennen verkocht en getransporteerd te hebben aan de kerkmeesters tot *Velsen* een stuk land groot omtrent 1 morgen, gen. de helft van Mastenbroeck, belend ten N. *Sijmon Arisz. Roos*, ten Z. *Vrerick Ramp* en *Jan Gerrijtsz Reijm*, ten W. de buurwech, ten O. de huisarmen tot *Amsterdam*, belast met 4 st. min 1 duit 's jaars die de pastorij tot *Velsen* competeeren; ten overstaan van *Jan Govertsz*, schout, *Jacob Cornelisz* en *Cornelis Lourisz*, schepenen van *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in groen was van den schout, ondert. door de schepenen.

No. 95. 1 3 Januarij 1 6 1 0. Ordonnantie op de graven in de opgetimmerde alsook in de vervallen anders genaamd de nieuwe kerk te *Velsen*, vast-

gesteld door kerkmeesteren, ten overstaan van schout, schepenen en welbooren luijden aldaar.

Op perkament, geschonden.

). 96. 25 November 1610. *Sijmon Arisz* wonende tot *Velsen* op *Hoffgeest* bekent, verkocht en getransporteerd te hebben aan *Jan Arentsz*, als kerkmeester en *Willem Sijmonsz*, oud kerkmeester, ten behoeve van de kerk te *Velzen*, ten overstaan en met believen van schout en schepenen, een stuk teelland gen. Maestenbroeck onder *Velzen*, groot omtrent een morgen, belend ten Z. de kerk, ten W. de buerwech, ten N. en O. *Cornelis Jacobsz Bas*, belast met 3 st. 14 pen. sjaars papel prove; ten overstaan van *Jan Govertsz*, schout, *Claes Cornelisz* en *Jacob Pietersz*, schepenen te *Velzen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout, ondert. door de schepenen en den seretaris.

). 97. 1618/19. Extract uit de kerkelijke ordening, gesteld in de nationale Synode der Gereformeerde kerk, gehouden binnen *Dordrecht* A°. 1618 en 1619.

). 98. 2 Februarij 1643. Verzoekschrift van kerkmeesters met consent van het gerecht van Wijk aan het gerecht van *Velsen*, om een bijdrage tot herstelling van den kerktoren, *die een baken of strandteeckening voor de zeevaerenden is*.

Onder staat de afwijzende beschikking van het gerecht van *Velsen*

o. 99. 3 Februarij 1648. Ridderschap, Edelen en steden van *Hollandt* en *West Vrieslandt* bevestigen het door hun op 20 September 1646 verleende Octrooi, om tot wederopbouw van de vervallen kerk, predikants woning en school te *Aelbertsberge*, te mogen heffen, binnen *Overveen*,

Aelbergsberge,, *Schooten* en *Sandpoort* een belasting van 10 st. op ieder ton bier en 2 st. op ieder stoop wijn.

Afschrift op papier.

Met een lijst der dorpen die van 1599—1618 van de Staten van *Holland* en *W. Friesland* octrooi hebben bekomen om voor den opbouw of het onderhoud hunner kerken impost te genieten.

No. 100. Mei—Aug. 1732. Kwitanties van werkloonen en diverse geleverde bouwstoffen enz. bij de reparatie van den toren bij de Gereformeerde Kerk te *Velzen*.

De kosten werden half door het dorp en half door de kerk gedragen. De toren werd tot aan het vierkant afgebroken, waarvan de aanbesteding op 22 Mei 1732 plaats vond; einde Augustus 1732 was de toren weder opgebouwd.

No. 101. 25 Junij 1749. Kwitantie groot 444 ponden 13 sch. 14 pen., zijnde het bedrag te *Velsen* gecollecteert op order van de Gecommitteerde Raden van *Holland* voor den opbouw der kerken te *Bergen op Zoom* en *Sas van Gent*.

No. 102. 1 Nov. 1766. Octrooi van de Staten van *Holland* en *West Friesland* voor den kerkeraad van de heerlijkheid *Velsen* tot het oprichten van een Diaconie Weeshuis aldaar met zekere vrijdommen.

No. 103. 10 Februarij 1800. Machtiging van *J. C. C. den Beer Portugael* en *D. J. den Beer* op *Pieter Corver*, schoolmeester te *Velsen*, om een bank in de kerk aldaar met de bijbels en kussens, zich daarin bevindende, over te dragen voor 140 gl. aan de kerkmeesters van de Gereformeerde kerk.

Armwezen.

104. 20 November 1602. *Anthonis Dirckz*, schoudt, *Cornelis Cornelisz, Dammus Heijndrickz.*, *Wouter Jansz, Jacob Pietersz* en *Cornelis Jansz*, schepenen zoomede *Cornelis Thonisz* en *Ghijsbert Aerntsz*, Aelmismeesters; *Cornelisz Engelsz, Claes Dirxz Royer, Gerbrant Lourisz. Pieter Reijersz* en *Aerndt Heijndricxz* Brouwer, oude schepenen; *Maerten Aris Jansz, Pieter Aerntsz, Cornelis Arisz* en *Jan Aerntsz*, welboeren mannen, verklaren ten profijte van het *Godshuijse ende Aelmis iu Velzen* in eeuwigen erfpacht, gen. Emphiteosus, uitgegeven te hebben aan *Dirck Engel Jacopsz* aldaar een crofte lants, groot 1 morgen, 2 hont, belend ten N. W. de herewech, ten O. de kinderen van *Dirck Arisz*, ten Z. *Sijmon Arisz* en ten Z. O. *Lijsbeth Claes* met hare kinderen, voor 30 Car. gl. jaarlijks te betalen in den Lucas Merckt.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout en ondert. door de bovengenoemde personen en den secretaris.

105. 31 Maart 1632. Bevel van schout, schepenen en welbooren luijden van *Velsen* aan aalmoesmeesters om alleen armen binnen het dorp woonachtig te ondersteunen, onder voorwaarde, dat indien personen die van aalmoezen leven zonder kinderen overlijden, de goederen die zij mochten achterlaten aan de aalmoesmeesters zullen vervallen.

Ondert. ter ordonnantie door den secretaris.

106. 1691—1735. Rekeningen van ontvangst en uitgaaf van Aalmoesmeesters der algemeene armen van *Velsen*.

Losse rekeningen.

No. 107. 1 7 3 5 — 1 8 2 5. Rekeningen van ontvangst en uitgaaf van Aalmoesmeesters der algemeene armen en na 1740 der Gereformeerde en Roomsch Catholieke armen afzonderlijk.

Vijf registers, folio.

In elk der vijf registers staat achterin geschreven een inventaris der eigendommen der Gereformeerde en R. Catholieke armen te *Velsen*.

Pascha 1740 worden voor het eerst Gereformeerde en Roomsche Aalmoesmeesters benoemd en zulks ingevolge accoord van 28 Januarij 1739 tusschen de Aalmoesmeesters der gemeene armen en opzieners der R. C. kerk te *Velsen*.

No. 108. 1 0 December 1 7 3 8. Verzoekschrift onderteekent door 29 Mansleden van de Roomsche in *Driehuijs* te *Velsen* aan den geregte van *Velsen* om de Roomsche kinderen staande ter alimentatie der Aalmoesmeesters op te doen brengen in hunne eigene godsdienst.

Op papier, ondert. door 29 personen.

Dit verzoekschrift werd gedaan, omdat het zich had voorgedaan, dat kinderen van Roomsche ouders in den Gereformeerden godsdienst waren opgevoed.

No. 109. 1 7 5 5 — 1 8 0 5. Verzoekschriften van Aalmoesmeesters van *Velsen*, enz. aan Baljuw en Leenmannen van *Brederode* om toestemming tot plaatsing van krankzinnige of zich slecht gedragende personen in het werkhuis te *Haarlem*.

No. 110. 3 Augustus 1 8 0 3. *Hermanus Vrolijks* c.s. verkoopen aan de Roomsch Catholijke Armenvaders van *Velsen* een huijs en erve zijnde vier woningen onder een dak, staande in de *Santpoort* onder *Velsen*, belend ten O. *Albert Beek*, ten W. en

Z. de Breederooselaan en ten N. *Benjamin Broeze*, zijnde deze woningen verhuurd voor *f* 126 sjaars, voor 1170 gl. 15 st. contant geld; ten overstaan van *François Jacob Prince*, schout, *Lodewijk Geveke* en *Dirck Gaijkema*, schepenen van *Velsen*.

Op perkament, het uith. zegel van den schout ontbreekt, ondert. door de schepenen en den secretaris.

Militaire Zaken.

---

111. 1690--1812. Lijsten der inwoners van *Velsen*, die inkwartiering hebben gehad van doortrekkende militairen, zoomede diverse stukken, op inkwartiering en transport van militairen betrekking hebbende.

Een portefeuille.

24 Mei 1768 kwam de stadhouder met zijne gemalinne te *Velzen* en overnachtte op Beekestein, op hunne doorreis naar *den Helder*.

112. 1796—1810. Ontvang- en uitgaafboek van zoodanige penningen, welke dienen om daaruit te betalen de vragtloonen der Bagagie van alle zoodanige Troupen welke te *Velsen* werden geinquartierd.

Twee registers, kl. 4°.

113. 1808. Stukken, betreffende betaalde schadevergoeding aande eigenaars van gronden te *Velsen*, vergraven en geoccupeerd bij het maken der fortificatiën in den omtrek van *Amsterdam* van 1805—1808.

114. 1810—1813. Stukken, betrekking hebbende op de Nationale Conscriptie.

Polders.

No. 115. 1 7 6 4 Lijsten der landerijen in het Velserbroek met vermelding der namen van eigenaars en oppervlakte.

No. 116. Legger van de bepaling des Velserdijks, houdende hoeveel dijk ieder ingeland in de Velserbroek moet maken en onderhouden, vastgesteld door schout, schepenen en welbooren mannen van *Velsen* op 18 Junij 1719, met goedvinden van den Baljuw van *Brederode* en de hoofdingelanden.

Register, folio.

Onder staat, dat deze legger een afschrift is van den ouden gekladden legger en geschreven in 1737.

Deze legger is bijgehouden tot 1810.

Hierbij nog drie kl. 8° boekjes, zonder jaar, tot opschrift dragende: Bepaling der Velserdijk aan de Velserbroek gehoorende.

No. 117. 1 7 3 1 – 1 8 1 9. Notulen der vergaderingen van Dijkgraaf en heemraden van den polder Velserbroek.

Een register, folio, en losse stukken.

No. 118. 1 7 5 8—1 7 8 9. Collecteboekjes van het Sluisgeld over de Velserbroek.

Het sluisgeld werd betaald door de landerijen in den polder gelegen en door die daarop uitwaterden.

Kl. 8° boekjes voor ieder jaar afzonderlijk.

No. 119. 1 7 9 2 – 1 8 1 4. Rekeningen van den polder het Velserbroek.

Losse rekeningen.

No. 120. 28 Augustus 1590. Schout en schepenen van *Velsen*, als dijkgraaf en heemraden, maken een bepaling uit welke landen de aarde behoort ge-

haald te worden bij herstelling van den Velserdijk.

Ondert. door schout, schepenen en secretaris.

121. 21 Augustus 1619. Beslissing van schout en schepenen van *Velsen* omtrent de te betalen daghuur bij werken aan dijken en sluizen.

Ondert. door schout en schepenen.

122. 1 Junij 1633. Toestemming van schout, schepenen en welbooren mannen van *Velsen*, als regierders van het dorp, voor de eigenaars van de landen gelegen in de Veenen die door de Veensluis uitwateren om deze sluis, *overmits de leckicheyt*, dicht te stoppen en in de plaats daarvan te leggen door de Westlaen een pomp van een voet in het vierkant met *een klincket ende slot daeraen* om water van de veenlanden te loozen en in te laten.

Ondert. door de genoemde regierders en den secretaris *Jan Heijndricksz. van Deventer.*

123. 1693—1767. Bestek en conditiën van aanbesteding door schout en schepenen en gecommitteerden van den polder Velserbroek van herstellingen aan de Hadersluis.

3 Junij 1741. Idem van de Buitendijksluis.

21 Julij 1751. Idem van de Oostlandersluis.

124. 29 September 1731. Consent van Hoogheemraden van Rijnland om het veensluisje te amoveeren.

Met eenige stukken die sluis betreffende.

125. 1732—1813. Aanbestedingsvoorwaarden van herstellingen aan den Velserdijk.

126. 1744—1808. Verhuurcontracten van het grasgewas op den Velserdijk door dijkgraaf en heemraden van Velserbroek.

De Velserbroekpolder verhuurde den dijk, loopende van de weduwe *Frans Schuijt* tot aan de steenovens.

No. 127. 1754—1813. Konditie en bestek van aanbesteding van het opmaken, verdiepen en uit de schouw houden van alle wateringen, gelegen in den polder, de Velserbroek, door hoofdingelanden en heemraden.

No. 128. 13 September 1746. De Staten van *Holland* en *West Friesland* approbeeren een reglement nopens de beheering van den polder, gen. Velserbroek, tot bezorging van den dijk, mitsgaders het opmaken der wateringen, slooten, wegen en voetpaden om en in dezen polder.

Op perkament, het uith. zegel ontbreekt.

No. 129. 1750—1770. Stukken betrekking hebbende op den polder het Velserbroek.

No. 130. 1790—1814. Repartitie der omslag weegens het sluijzen- en Wateringen geld over de Polder de Velserbroek, gedaan bij Hoofdingelanden.

No. 131. 1430—1804. Octroijen, aanbestedingen, rekeningen, notulen der vergaderingen van hoogheemraden, enz., van de Hondsbossche.

Een pakket, zeer onvolledig.

No. 132. 1727—1793. Rekeningen van de Hondsbosch.

No. 133. 1729—1798. Sommaties tot betaling van het morgengeld ten behoeve van den Honds Bossche en Duinen tot Petten aan den gerechte van *Velsen*.

Velsen betaalde over 1500 morgen.

No. 134. 1736—1810. Hondsbosch morgengeldboekjes over *Velsen* omgeslagen bij de Heeren Hoofdingelanden van de Hondsbosschen en Duijnen tot Petten.

Kl. 8° boekjes, voor elk jaar afzonderlijk.

No. 135. 1764. Quohier van de morgentalen contribuerende tot de Hontsbossche en duinen van Petten.

Boekje kl. 4°.

Achterin staat geschreven het reglement van 13 Mei 1764 en vervolgens een lijst van dijkgraaf, hoogheemraden, hoofdingelanden en waardsmannen.

Er waren zes afdeelingen als:

1. Duinkavel, bestaande uit *Alkmaar*, *Velsen* en 16 dorpen.

2. Waterland. 3. Geestmerambacht.

4. Schager en Niedorper coggen.

5. Vier Noorder coggen.

6. Drechterland,

het geheel was groot 63,633 morgens.

Wegen, Vaarten en Haven.

136. 18 Febr. 17 . . Verzoekschrift van *Cornelis Graafland Elbertsz* aan het gerecht van *Velsen* om een notweg te mogen demolieeren.

137. 3 Maart 1709. Contract tusschen *Pieter Pels*, eigenaar van de hofstede Westerwijk, *Johannes van Tongeren*, eigenaar van de hofstede Rooswijk, en de buren van Breesaap en Velserduin concerneerende het verleggen van een voetpad, loopende over de genoemde hofsteden.

16 September 1765. Contract omtrent een tweede verlegging van dit voetpad.

Copies.

138. 26 November 1728. Toestemming van *G. Corver*, heer van *Velsen*, aan *H. ter Smette* om een notweg te verleggen.

139. 1729—1735. 1735—1752. 1759—1765. Verantwoording van ontvang en uitgaaf, gedaan door den secretaris van *Velsen*, van het opmaken en onderhouden van de Westlaan en Oostlaan, gelegen onder *Velsen*.

De kosten van dit onderhoud werden gevonden uit vrijwillige giften.

Met eenige stukken, op dit onderhoud betrekking hebbende.

No. 140. 7 Februarij 1770. Consent van schout en schepenen van *Velsen* om de Schilp en Breesaaper wegen wat noordelijker te verleggen; verleend aan *Maria Margaretha Corver*, vrouwe van *Velsen*, weduwe van Mr. *Nicolaas Geelvinck*, eigenaresse van de hofstede Watervliet, en Mr. *Arent de Raet*, oud Burgemeester van *Haarlem*, eigenaar van de hofstede Velserbosch, welke genoemde hofsteden met deze wegen belast waren.

Copie.

Met een bundel stukken, op deze zaak betrekking hebbende.

No. 141. 1776/77. Stukken omtrent de verlegging van het Wijk op Zee'er en Hofgeester voetpad, waarmede de hofstede Middeloo en naburige landen belast waren.

De hofstede Middeloo behoorde aan Mr. *Diderik Johan van Hogendorp*, secretaris van *Amsterdam*.

No. 142. 27 Junij 1786. Stukken omtrent de verlegging van een voetpad, loopende over de hofstede Velserhooft, toebehoorende aan *Mr. J. B. Bicker*, schepen van *Amsterdam*.

No. 143. September 1805. Verzoekschrift van *Gerrit Blaauw*, eigenaar van de hofstede, gen. het huis den Bilt, gelegen onder *Velsen*, om den Heerenweg en Hofgeesterweg voor een klein gedeelte te verleggen door de bosschen, gen. de Bilten.

Ondert. *G. Blaauw*.

No. 144. 5 November 1806. Verzoekschrift van *Pieter van de Poll* te *Amsterdam*, eigenaar van de hof-

stede Plackersbosch om een gedeelte van den duinweg loopende langs zijne landerijen een weinig noordelijker over het land gen. de Zanders te verleggen.

145. 24 Augustus 1772. Conditiën en bestek van aanbesteding van het graven en opmaken van slooten en uitwateringen, gelegen aan de boerenwoningen op den Hofgeest onder *Velsen*, enz. door den eigenaar Mr. *Jan van de Poll.*

146. 1733. Bestek of conditie waarop *Jacobus Dupeyrou*, heer van *Limmen*, zal aanbesteden het verdiepen van de Limmer en Startinger vaart, van het dorp *Limmen* door de Aakersloot tot aan het Lange meer.

147. 4 April 1766. Voorwaarden, waarop *Maria le Leutre*, wed. van Mr. *Cornelis Trip*, vrijvrouwe van *Oud* en *Nieuw Goudriaan* en *Langerak* zal aanbesteden het uitdiepen van de vaart in de meerweide tegenover de hofstede Meervliet.

148. 5 April 1664. Extract uit het register der Octroijen der Staten van *Holland* en *West Vrieslandt*, waarbij goedgekeurd wordt een keure tot het heffen van zekere gabelle op de Velserhaven gemaakt door *Joseph Coymans*, heer van *Breuchem* en *Nieuwaal.*

Joseph Coymans was eigenaar van de hofstede Watervliet; hij had van de Douairière van *Brederode* het veer binnen *Velsen* verkregen en op zijne kosten te *Velsen* doen maken een haven en vaart tot aan de Wijkermeer.

Met eenige stukken, hierop betrekking hebbende.

149. 1 October 1710. Ordonnantie of reglement op de haven van *Velsen* gemaakt door *Jan Trip*, onder directie van den havenmeester *Pieter de Groot*, secretaris van *Velsen.*

No. 150. 13 April 1747. **Conditiën en bestek van aanbesteding van het verdiepen van de havenvaart te *Velsen*, toebehoorende aan Mr. *Cornelis Trip*, vrijheer van *Oud* en *Nieuw Goudriaan* en *Langerack*.**

Duinen, Jacht en Visscherij.

No. 151. 28 Maart 1484. Uitspraak van schout en schepenen van *Velsen* met meester *Berthout van Bueren*, secretaris der vrouwe van *Bredero* in een geschil tusschen *Claes Jacopsz*, eischer en de gemeene buren van *Velsen* als verweerders.

De eischer had gekocht een schulpoever met huis en erve daartoe gehoorende, waarop de verweerders tegen een zekere pacht bij menschenheugenis gewoon waren geweest de schelpen, die zij te koop hadden, te liggen en te stapelen. Dit werd nu door den eischer verboden. Schout en schepenen met hun overman geven als uitspraak dat de buren mogen voortgaan den betwisten schulpoever te gebruiken tegen de pacht die zij gewoon waren te geven aan den eigenaar, namelijk 2 hoed schelpen door ieder die van den schulpoever gebruik maakt. Die zich niet houdt aan de uitspraak zal verbeuren 10 gouden Leeuwen, ⅓ voor de kerk te *Velsen*, ⅓ voor de jonker van *Brederode* of zijne nakomelingen en ⅓ ter aanwijzing der arbiters.

Afschrift op perkament, gemaakt 20 April 1568 door *Jacob Janss. de Velsen*, openbaar notaris, van den origineelen perkamenten brief met uith. zegel in groen was.

No. 152. 16 Junij 1568. Uitspraak van arbiters in een geschil tusschen *Aelbert Pietersz* alijas Schilpman

als eigenaar van de schilperzate te *Velsen* en *Jan Claes Florisz*, *Claes Simon Dircksz* en *Engel Simon Coppis* voor hun zelf en voor de geheele gemeente van *Velsen* over het recht: *om den dam ande zuijdtwaerste zijde van de voorsz. schilperzaete ofte ven responderende recht op die schilpwech coomende van duijn aff recht vuijt ende in te vaeren mits hebbende naer ouden usantie ende haercoomen eenen vrij eijgen ende onbesproocken wech over ende ande zuijtzijde van de voorsz. ven langes gaende streckende tot in die meer toe, omme daer langes ende duer die voorsz. dam in ende vuijt te vaeren te waeter te schepen ende te laden ende lossen;* waarbij bepaald wordt dat de eigenaar van de Schilperzate steeds verplicht zal zijn den bedoelden uitweg te gunnen; als arbiters treden op Mr. *Eijlert van Waterlant*, pastoor te *Velsen*, *Claes Jacopsz* en *Jan Simonsz*, buerluiden te *Velsen*, terwijl de schout van *Velsen*, *Dirck Claesz* en alle schepenen als: *Jan Pietersz*, *Cornelis Claesz*, *Dirck Gerritsz*, *Jan Aeriaensz* en *Engel Cornelisz* verzocht worden dezen brief te zegelen en te onderteekenen.

Op perkament, met uith. gesch. zegel in groen was van den schout; ondert. door de arbiters en de schepenen.

153. 12 Augustus 1612. *Walraven*, heer tot *Brederode*, enz. geeft uit in eeuwige erfpacht aan *Nicolaes Woutersz*, schepen der stad *Haarlem*, bezitter van de hofstede Cralingensaet onder *Velsen*, 40 morgen duin (Accummerduin) ten westen van deze hofstede gelegen, beginnende van *jonge maetgen heck tot het scheijt van de graeffelijkheidsduinen* zooals tegenwoordig gebruikt door *Jan Jansz.*

Roos, tegen een som van 100 gl. jaarlijks te betalen op St. Lucas Mart binnen *Haarlem*.

Afschrift op papier.

Met een bundel stukken, hierop betrekking hebbende, van 1694—1780.

No. 154. 6 Februarij 1720. Raden en Meesters van de rekeningen der domeinen van *Holland* en *West-Friesland* geven na expiratie van de pacht weder uit voor denzelfden tijd van 12 jaar aan de bezitters van eene panne, gelegen onder *Velsen*, gen. de *Bresaep*, het oostelijke gedeelte duin beginnende van de oude gravelijkheids erfpacht tot aan het duin van de wed. *Arent Coster*, mitsgaders nog 6 morgen van het duin van deze weduwe langs de voorkant, tegen betaling van 90 gl. jaarlijks te voldoen op vrouwen Lichtmis.

Ondert. *J. Hop*.

Dito pachtbrieven van 1734, 1753 en 1777.

No. 155. 1729—1772. Stukken betreffende de drie duinen achter den Kruijtberg te *Velsen*.

Deze duinen behoorden aan *Gerrit Corver*, heer van *Velsen*; de Kruijtberg was het eigendom van Z. H. den Prins van *Oranje*.

Deze duinen gaven herhaaldelijk aanleiding tot klachten aan de aangelande bezitters, daar deze slecht beplant en vol konijnen waren. Na vele vruchteloze pogingen om hierin verbetering te brengen werden deze duinen door de gezamenlijke aangelanden van *G. Corver* aangekocht, met helm beplant en konijnloos gemaakt.

No. 156. 21 Junij 1731. De Staten van *Holland* en *West Vriesland* verleenen remissie van de verponding en 100e penning voor 15 achtereenvolgende jaren, beginnende met 1730 voor de duinen, gelegen achter den Kruijtberg te *Velsen*, toebehoorende aan *Gerard Corver*, onder voorwaarde, dat het geld

voorspruitende uit deze remissie zal gebruikt worden tot beplanting dier duinen.

Op perkament, het uith. zegel ontbreekt.

29 Nov. 1742 werd deze remissie voor 10 jaar verlengd op verzoek van de eigenaars der aangelegen landen, onder voorwaarde zij deze duinen zouden aankoopen.

27 Sept. 1754 verlenging van idem voor 10 jaar.

4 Febr. 1764 verlenging van idem voor 15 jaar.

18 Dec. 1778 verlenging van idem voor 15 jaar.

Vier brieven op perkament, de uith. zegels ontbreken, behalve van den laatsten brief, dat aanwezig is in rood was.

157. 19 Junij 1766. Gecommitteerde Raden der Staten van *Holland* en *West Friesland* verpachten andermaal voor 20 jaar, ingaande 7 Febr. 1772, voor 20 ponden 'sjaars aan *Harman Hendrik van de Poll* en *Maria le Leutre*, wed. *Cornelis Trip*, de visscherije van de Velsermeer gelegen in *Brederode*.

Copie.

De minute van deze acte staat in het 32e boek van Appointementen, fol. 42v.

Acten van verkoop, verhuur en aanbesteding.

---

158. 27 May 1592. *Huijch Fransz*, schout in den banne van *Velzen* bekent verkocht en getransporteerd te hebben aan *Jan Claesz* te *Velzen* een hofstede met een huijs, hoijhuijs ende plantagie daerop staende met 3 morgen land gelegen aan Velzerduijn, belend ten O. *Jacop Pietersz*, ten Z. *Jacop de Walen* land, ten W. de wildernis en ten N. de verkooper, belast met een erfhuur van 5 st. sjaars aan de heerlijkheid van *Brederode* en een losrente van 300 Car. gl., waarvan 200 gl.

toekomen Mr. *Jan Cuick* van *Amsterdam* nu wonende te *Alcmaer* en 100 gl. aan de wed. *Jacop Walincx* te *Haarlem*; *Hendrick Engelsz*, schepen en *Sijmen Engelsz*, gebroeders en zwagers van den verkooper, treden op als waarborgen en *Gerbrant Lourisz* en *Aerndt Heijndricsz*, schepenen tot *Velsen* als getuigen.

Op perkament, het uith. zegel van den verkooper ontbreekt; ondert. met de merken van de waarborgen en getuigen.

No. 159. 23 Mei 1612. *Cornelis Cornelisz Keuckel*, *Engell Gerrijtsz* en *Gijs Gerrijt Engelen* als procuratie hebbende van *Cornelis Cornelisz Pochouwer*, *Bouwe Gerrijtsz*, *Pieter Gerrijtsz*, *Dirck Gerrijtsz Watelaer*, *Cornelis Jansz Watelaer*, als bloetvoocht over de vier nagelatene kinderen van *Aechte Gerrijtsdr* en *Gerrijt Cornelisz*, *Engel Gerrijtsz* voor zich zelf en als bloetvoocht over de twee nagelatene kinderen van *Gerrijt Engelsz* en als oom en bloetvoocht over de twee nagelatene kinderen van *Aechte Gerrijtsdr* en *Dirck Jaep Heijne* en als voocht van het nagelaten kind van *Anneken Gerrijtsdr* en *Cornelis Pietersz* bekennen verkocht en overgedragen te hebben aan *Griet Fransen*, wed. van *Sijmon Engelsz*, residerende opte Hoffgeest tot *Velsen* een stuk geest of teelland, groot omtrent 4 hont gelegen onder *Velsen* in Smaelgeest, belend ten W. de beurwech, ten N. *Nanning Engelsz* tot *Velsen*, ten O. *Jacob Jacobsz* tot *Haerlem* en ten Z. het groen laentgen; ten overstaan van *Jan Govertsz*, schout, *Pieter Cornelisz* en *Claes Cornelisz Louter*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, het uith. zegel ontbreekt; ondert. door de schepenen en den secretaris.

). 160. 25 Februarij 1615. *Auwel Dammisz* als man en voogd van *Marijtge Claesdr* en *Jan Claesz* zijn zwager bekennen verkocht en getransporteerd te hebben aan *Griet Fransdr*, weduwe van *Sijmon Engelsz* een stuk geest of teel land gelegen tot *Velzen* in Smaelgeest groot omtrent 1½ morgen, belend ten O. *Dammis Pietersz*, ten Z. de Groene Laen, ten W. *Jacob Jacobsz*, gasthuisvaer tot *Haarlem*, ten N. *Griet Frans*; ten overstaan van *Jan Govertsz*, schout, *Jacob Pietersz* en *Dirck Jansz*, schepenen te *Velzen*.

Op perkament, met het uith. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen.

). 161. 18 Maeij 1616. *Arendijntgen Keijsers*, wed. *Joost Jansz Vernaelt*, bekent verkocht en getransporteerd te hebben aan *Jan Luijtsz Groen*, waert in de *Zandpoort* in de Roode Valck, een huis met erf en boomgaard te *Zandpoort*, belend ten O. de Heerewech, ten N. de wed. van *Claes Jansz Jager*, ten Z. *Claes Adrijaensz*, backer en ten W. de wildernisse of molenduijn, belast met een erfpacht van 30 st. sjaars te betalen aan het St. Elisabethsgasthuis te *Haarlem*; ten overstaan van *Jan Govertsz*, schout, *Pieter Cornelisz* en *Claes Cornelisz*, schepen te *Velzen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris.

Waaraan bevestigd de volgende transfixbrief:

25 Januarij 1617. *Jan Luijtsz Groen* verkoopt dit huis aan *Jan Jacobsz* te *Zandpoort*; ten overstaan van *Jan Govertsz*, schout, *Pieter Cornelisz* en *Claes Dircxz*, schepenen te *Velzen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris.

No. 162. 7 Februarij 1623. *Marijtgen Sijmonsdr*, huisvrouw van *Luijt Pietersz*, geassisteerd met *Pieter Luijtsz* haren zoon en gekoren voogd, verkoopt en draagt over aan haren zoon *Jan Luijtsz Groen*, schout te *Velsen*, een stuk hooiland gelegen in den banne van *Velsen* in het Broeck opten Guistendamme, belend ten O. de Velsermeer, ten Z. de erfgenamen van *Gerrijt Jas Fransz*, ten W. de Westlaen en ten N. *Thonis Dircxs*, belast met 50 st. sjaars competerende de stad *Haerlem*; ten overstaan van *Sijmon Claesz van Assendelft* schout tot *Sparwoude* en *Sparendam*, *Jacob Claesz* en *Jan Claesz*, schepenen tot *Velsen*.

Op perkament, met uith. geschonden zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen.

No. 163. 8 Maert 1623. *Jacob Huijgensz Gael*, oud burgemeester van *Haerlem* en *Jan Foppensz*, als voogden van *Jacobmina Vroom Fredricxdr*, wed. van *Claes Pouwelsz*, transporteeren aan joncker *Diderick van der Sterre* te *Amsterdam* een perceel land gen. de Lange Maet gelegen onder Velzerbroeck, groot 3½ mat volgens het morgenboek en 3 maeden 91 roede en 15 voet volgens meting van den landmeter *Heijndrick Symonsz Duijndam*, belend ten O. *Cornelis Jansz*, ten Z. de schouwwatering. ten W *Gerrijt Jansz* en ten N. de schoenmaeckers croft; ten overstaan van *Jan Luijtsz Groen*, schout, *Jan Claesz* en *Dirck Garbrantsz*, schepenen te *Velzen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris.

No. 164. 2 April 1624. *Adrijaen Cornelisz.* alias *Arijaen Keessen* bekent verkocht en opgedragen

te hebben aan *Cornelis Huijbertsz van Immerceel* duijnmaijer de twee noordercroften belend ten Z. *Frans Pietersz*, ten O. de wildernisse, ten N. de sloot of wildernisse, ten W. de oude weg eertijds geloopen hebbende naar het huis te *Bredenroode;* ten overstaan van *Jan Luijtsz Groen*, schout, *Cornelis Engelsz* en *Willem Jeroensz*, schepenen te *Velsen.*

Op perkament, met uith. gesch. zegel in groen was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris.

165. 9 Julij 1625. *Engel Engelsz.* en *Frans Huijgen*, beurluijden te *Velsen* als oomen en bloetvoochden over de vijf nagelaten onmondige kinderen van *Cornelis Jansz* en *Marijtgen Huijgen* bekennen voor deze kinderen verkoeht en overgedragen te hebben aan *Engel Huijgen* mede oom van deze kinderen de helft van een stuk hooiland gelegen te *Velsen* in den Westbroeck groot omtrent 2½ mat, gen. de Camercamp, belend ten O. de Velsermeer, ten Z. de erfgen. van *Heijndrick van Winterswijck*, ten W. *Jan Corneliss Lans* c. s. en ten N. *Lambert Isbrantsz*, schoenmaecker in de *Beverwijck*; ten overstaan van *Jan Luijtsz Groen*, schout, *Dammis Pietersz* en *Jamis Claesz* schepenen te *Velsen.*

Op perkament, met uith. gesch. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen.

166. 29 Junij 1633. *Claes Garrebrants* alias *Claes Broersz*, man en voogd van *Marijtgen Garrebrantsdr* transporteert aan *Andries* en *Sacharias Hoffmans*, coopluijden te *Haarlem* en *Amsterdam* twee stukken geest of teelland, belend ten O. de Heerenwegh, ten Z. de ladders Schou-

beeck, ten W. de gemeene, boere of out wegh en ten N. de verkooper; ten overstaan van *Jan Luijtsz Groen*, schout, *Engel Sijmonsz* en *Jan Jacobsz Dod*, schepenen te. *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris *Jan Heyndricksz van Deventer*, notaris.

No. 167. 1 April 1636. *Andries Hoffman*, coopman te *Haerlem* voor zich zelf en voor zijn broeder *Sacharius Hoffman*, coopman te *Amsterdam*, bekent verkocht en getransporteerd te hebben aan *Johanius Henricus de Daventrie*, schriba a *Velsio* (secretaris van *Velsen*) en notaris bij den hove van *Hollant* geadmitteert, huijsinge, volmolen met eigen en erfpachtslanden te *Velsen*; ten overstaan van *Jan Luijtsz Groen*, schout, *Cornelis Claesmaeckers* en *Louris Engelsz Bos*, schepenen te *Velsen*,

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris.

No. 168. 30 November 1639. ...... *Jeroensz*, buurman in het Velserduin bekent bij assignatie van *Willem Pietersz* en *Cornelis Pietersz*, buurluiden in Bresaep schuldig te zijn aan *Maerten Cornelisz* buurman te *Santvoort* 1053 Car. gl, spruitende uit de koop van een crofft geest of teelland, gen. de halve c..pel croft, groot volgens het morgenboek 5 hont; ten overstaan van *Jan Cornelisz Lans* en *Heijndrick Arentsz*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, ondert. door de schepenen en den secretaris.

Achter op deze acte staat vermeld, dat de schuld op 16 Dec. 1648 geheel is afgelost.

No. 169. 7 Mei 1642. *Claes Anthonisz*, bleijcker in

de *Santpoort* bekent verkocht en getransporteerd te hebben aan *Willem Thamisz* in *Santpoort* een huis en erve te *Santpoort* in den banne van *Velzen*, belend ten O. de heerwech, ten Z. het buerwechgien, ten W. de wildernis en ten N. de gemeene buerwech, belast met een erfhuur van 5 st. aan de heerlijkheid van *Brederode*; ten overstaan van *Jan Cornelisz Post*, schout, *Cornelis Heijndricsz* en *Adrijan Claesz*, schepenen van *Velzen*.

Op perkament, met uith. geschonden zegel in bruin was van den schout; onderteekend door de schepenen en *Jan Heijndricksz* notaris publ.

waaraan bevestigd de volgende transfixbrief:

28 April 1649. *Willem Tamisz* verkoopt dit huis aan *Dirck Adriaensz*; ten overstaan van *Gerrijt Dijckmans*, schout, *Cornelis Leendertsz* en *Willem Engelsz*, schepenen te *Velzeu*.

Op perkament, met uith. geschonden zegel in bruin was van den schout; onderteekend door de schepenen en den secretaris.

No. 170. 4 Maart 1651. *Cornelis Jeroensz* en *Louris Gerritsz*, als voogden van het onmondige kind van *Dirck Jansz*, geven over aan *Dirck Jansz* en *Duiffje Jansdr* een vierde part van een stuk land gelegen in *Driehuijs* in *Bieslant*, belend ten O. *Heijndrick Arentsz*, ten Z. *Lijsbet van der Starre*, ten W. en N. *Beuckel van Santen*, zonder eenige lasten als een zeepadt daardoor gaande; ten overstaan van *Gerrit Dijckmans*, schout, *Lambert Leendersz* en *Jan Willemsz*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, het zegel van den schout ontbreekt; ondert. door de schepenen en den secretaris.

No. 171. 25 Maart 1660. *Jacob Benningh*, raed en

secretaris van *Haerlem*, als procuratie hebbende van de burgemeesteren en regeerders dezer stad in dato van 8 Sept. 1659, draagt over aan *Cornelis Guldewagen*, oud burgemeester van *Haarlem*, gecommitteerd ter vergadering der Staten Generaal 1,98 roeden geëstland, gelegen beoosten de kleine houtweg in *Velsen* en in *Wijck aen Duijn*, belend ten N. de erfgen. van *Lourens Back*, ten O. de Schoubeeck, ten Z. de kooper; 795 roeden geestland gelegen onder *Velsen*, tusschen de kleine houtwech en de Schoubeeck, gen. de Belt, belend ten N. de kooper, ten O. de Schoubeeck, ten Z. de wed. van *Cornelis Lourisz*, ten W. de kleine houtweg; nog een stuk geestland gen. het Bagijne crofjen belend ten Z. en N. Mr. *Dammas Guldewagen*, ten O. de advocaet *Brughman* en ten W. de kleine houtwech; ten overstaan van *Willem van Salen*, schout, *Willem Jeroensz* en *Abram Huijbertsz*, schepenen in *Velsen*.

Dan volgt:

Sijmon Jansz Sij, schout, *Symon Dammasz Prins* en *Pieter Boschman*, schepenen in *Wijck aen Duijn* verklaren dat de overdracht van het gedeelte onder hun ban gelegen ook heeft plaats gehad.

Op perkament; ondert. door de vier schepenen en den secretaris van *Velzen*, aan de acte heeft slechts een zegel gehangen, dat ontbreekt.

No. 172. 3 Junij 1665. De kinderen en erfgenamen van *Dirck Claesz Rooijer* en *Antje Gerrits* transporteeren aan *Jan Pouwelsse Gast* een stuk land gen. de Steenoven, gelegen aan den Velser buitendijk, belend ten O. en Z. de Velsermeer, ten W. de Velserdijk, en ten N. *Andries Ramp*; ten overstaan van *Willem van Saele*, schout, *Aelbert Jansz*.

Knaep en *Aris Jansz*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, het uith. zegel van den schout ontbreekt; ondert. door de schepenen en den secretaris *van der Broeck*.

hieraan bevestigd de volgende transfixbrief:

3 Junij 1665. Bovengenoemde kooper bekent schuldig te zijn aan de verkoopers een som van 559 Car. gl. ter voldoening der koopsom van het vermelde land, door hem op 7 Januarij jl. in publieke veiling gekocht en op heden aan hem overgedragen welke som hij in twee maal zal betalen; de eerste helft op St. Petri 1665; de tweede helft op St. Petri 1666; ten overstaan als boven.

Op perkament, als boven.

No. 173. 1 Junij 1695. Mr. *Bartholomeus van den Bergh* Curugijn te *Velzen* verklaart verkocht te hebben en te transporteeren aan *Adolf Meermans* een huis en erve in de kerkbuurt te *Velsen*, belend ten O. het Haarlemmer Voetpat, ten Z. het Buerweggie, ten W. *Hendrick Janssen Aeckersloot* en ten N. *Jan Cornelisz*, voor 340 gl.; ten overstaan van *Cornelis Born*, schout, *Thijmon Cornelissen* en *Bartel Hooffman*. schepenen te *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was van den schout; onderteekend door de schepenen en den secretaris *Thienhove*.

No. 174. 30 Januarij 1702. Schuldbekentenis groot 250 gl., van *Jacob Poulusse* wonende in de *Santpoort* in *Hardenberg* aan *Jan Cornelisse* in *Driehuijs*, tegen een rente van 4 % jaarlijks te betalen op 19 Mei; ten overstaan van *Melchior van Cleijnenberg* notaris te *Haarlem*.

No. 175. 24 October 1703. *Jan van Wijck*, schout te *Velsen*, als gemachtigde van *Adolff Meerman* draagt over aan *Bruijn Maartensen* een huis en

erve in de Velserbuurt, beleend ten O. en Z. de Buijrwegh, ten W. *Pieter van der Steen*, en ten N. *Adriaan van Zijll* voor 340 gl.; ten overstaan van *Jan van Wijck*, schout, *Willem Woonbergen* en *Bartel Pietersen* schepenen te *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in groen was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris *Thienhove*.

No. 176. 1 7 3 2—1 7 5 0. Conditiën van aanbesteding van herstellingen aan de dijken om diverse perceelen meerweiden.

No. 177. 3 0 April 1 7 3 2. *Bruijn Maartensz* bekent verkocht en getransporteerd te hebben aan *Hendrik Tweehuijsen* een huis, erf en werf in de Velserbuurt, belend ten O. het Haarlemmer voetpad, ten Z. de weg, ten W. de wed. *Pieter Joosten*, ten N. *Decemer Meijer*, onder voorwaarde dat *Bruijn Maartensz* jaarlijks op 1 Mei zal ontvangen van *Hendrik Tweehuijsen* 55 gl., het voorkamertje zijn levenlang zal in gebruik houden en genieten vrije brand en bewassing; ten overstaan van *Abraham van Kalker*, schout, *Cornelis van Vliet* en *Jan Woonbergh*, schepenen der heerlijkheid *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in rood was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris.

No. 178. 1 8 Junij 1 7 3 2. Schout en schepenen van *Velsen*, als executeurs van het testament van *Geertruijd Han*, wed. *Arnoud van Swieten*, verkoopen aan de besorgers der drie R. Catholieke arme comptoiren te *Amsterdam* twee obligatiën, groot 618 gl. 6 st. en 1000 gl.

No. 179. 1 4 May 1 7 3 8. *Aalbert Tweehuijsen* te *Haar-*

lem, als oom en bloedvoogd der nagelaten minderjarige kinderen van *Hendrik Tweehijusen* verwekt bij *Antje Bruinsz*, verklaart (vermits het na te noemen perceel op 2 Febr. 1738 door *Hendrik Tweehuijsen* was verkocht) te transporteeren aan *Dirk Danielz Meijer*, tuinman op Velser-oogh, een huijs erff en werff, in de Velserkerkbuurt, belend ten O. het Haarlemmervoetpad, ten Z. de weg, ten W. de wed. *Pieter Joosten* en ten N. Dr. *Decemer Meijer*, voor 450 gl.; ten overstaan van *Abraham van Kalker*, schout, *Jan Woonberg* en *Decemer Meijer*, schepenen te *Velsen*.

Op perkament, met uith. zegel in rood was van den schout; ondert. door de schepenen en den secretaris *Abrah. v. Kalker*.

Zie Protocol, deel O, fol. 211v.

No. 180. 9 Augustus 1739. Voorwaarden waarop de schout van *Velsen*, ingevolge de ordonnantie op het schutten van vee, publiek in de kost zal besteden 20 schapen, die 6 dezer in het schuthok te *Velsen* zijn gebracht.

No. 181. 22 Januarij 1752. Conditie en bestek waarop *Gerrit Blaauw* coopman te *Amsterdam* aanbesteden zal het weghalen van een groote partij zand liggende op het verlaagde land voor de hofstede Westerveld, in Driehuis onder *Velsen*.

No. 182. 25 December 1758. Verhuurcontract van een huis gelegen in de Velserkerkbuurt door *Jacobus* en *Dirk van Kalker* aan *Hendrik Elbertsz* gedurende een jaar voor 25 gl.

No. 183. 4 April 1761. Verhuurcontract van een huis staande op de Velserdijk gen. het Veerhuis met een stuk weiland in den Spaarndammer polder en drie koeijen door *Maartje van Eeken* wed. *Dirk*

Buijtelaar en *Fuijt Buijtelaar* te *Spaarndam* aan *Frans Jonker* te *Velsen* gedurende een jaar voor 54 gl.

No. 184. 5 November 1774. Conditiën en bestek van aanbesteding van het spitten van den Heerenweg, behoorende aan de hofstede Scheybeek onder *Velsen*, door den eigenaar *Nicolaas Geelvinck*, heer van Stabroek.

No. 185. 27 Julij 1775. Conditiën en bestek van aanbesteding van het verdiepen van de vijvers en een sloot op de hofstede Velserbeek, toebehoorende aan *Johan Goll*, baron van Frankenstein.

Deze aanbestedingen zijn geschied ten overstaan van den schout.

No. 186. 5 Augustus 1790. Verhuurcontract van 6 morgen 100 roeden weiland, gelegen op Bleek en Hoven te *Velsen*, door de wed. *Jan Kops* aan *Jan van Ek* en *Jan Roosenboom* gedurende 8 jaar voor 230 gl. 's jaars.

No. 187. 30 December 1796. *Arnoldina Repelaer*, wed. *Mr. Cornelis Arnout van Brakel*, te *Haarlem* volmachtigt *Pieter van der Biest* te *Schooten* om voor 2000 gl. over te dragen aan *Anna Rusburg*, wed. *Arent Lits*, 2 morgen 380 roeden 34 voeten, gelegen in de *Zantpoort* onder *Velsen*; ten overstaan van *Johannes Petrus Kuenen*, notaris te *Haarlem*.

No. 188. 13 Januarij 1797. *Judith Magdalena Testart*, wed. Mr. *Diederik Johan*, grave van *Hogendorp*, in leven baron van St. Jan ten Steen en Glossenberge, te *Haarlem* volmachtigt *Adriaan de Waal Malefijt* en *Adriaan de Waal Malefijt* junior om voor 35000 gl. over te dragen aan *Ja-*

cobus Catharinus Cornelis den Beer Portugaal en *Diederik Jacob den Beer* te *Amsterdam* de hofstede Middeloo met toebehooren, gelegen te *Velsen*; ten overstaan van *J. H. Froicken*, notaris te *Haarlem*.

No. 189. 8 Julij 1797. Voorwaarden en rolle der verkooping door *Johannes de Graaff* in de *Sandpoort* onder *Velsen* van een huis en erve aldaar, in de herberg de Wijman; ten overstaan van schout en schepenen van *Velsen*.

No. 190. 1 Augustus 1797. *Jacobus Schul* te *Hoorn* volmachtigt *Arie Dekker* te *Velsen* om voor 400 gl. over te dragen aan *Trijntje* en *Grietje Welbooren* te *Velsen* $\frac{1}{4}$ van:

3 morgen, 200 roeden land, de 5 mad Besse camp;

2 morgen, de 3 mad Hippelaar;

1 morgen, 200 roeden, de 2 mad Bagijne camp;

1 morgen, 200 roeden, de 2 mad Smalle camp.

No. 191. 19 April 1800. Voorwaarden waarop *Jan George Michael*, capitein der Artillerie te *Amersfoort* en c. s. zullen verkoopen de hofstede Roosenstein en $\frac{13}{100}$ parten in de allodiale duinen achter den Kruidberg, in de herberg de Prins te *Velsen*.

No. 192. 8 Januarij 1801. Verhuurcontract van een huis staande in de *Sandpoort* door *Willem Versijlberg* aan *Frans van der Ploeg* gedurende $1\frac{1}{2}$ jaar voor 30 gl.

No. 193. 8 April 1801. Voorwaarden en rolle der verkooping door Mr. *Jan van de Poll* van eenige runderbeesten staande op de huismanwoning behoorende bij de hofstede 't Huis te Spijk of 't Toorentje.

No. 194. 1 Mei 1805. Verhuurcontract van een huis en erve te *Velsen* door Mr. *Cornelis Constantijn van Valkenburg*, schout van *Velsen* aan *Wouter van Heijst* gedurende een jaar voor 45 gl.

11 April 1807. Idem.

No. 195. 17 December 1806 | 14 Januarij 1808 | 9 Maart 1808 } Voorwaarden en Rollen van verkoop van hout op de Hofstede Velserbeek.

No. 196. 24 December 1810. Voorwaarden en rolle der verkooping van een stuk weiland in de Velserbroek, in de Westbroek, gen. de Twee mad achter de Bergkamp, groot 200 roeden en een stuk weiland, in de Oostbroek, in de gemeene Maijerskamp groot 1 morgen of ½ mad.

Burgerlijke Stand.

No. 197. 1604—1724 | 1724—1799 | 1792—1812 } Doopboeken der Gereformeerde kerk te *Velsen*.

3 folio registers.

In het 3e register zijn de geboortedatums aangeteekend.

No. 198. 1772—1812. Doopboek der Catholieke gemeente te *Velsen*.

1 register, doorgevouwen gr. folio.

No. 199. 1608—1722 | 1723—1812 } Registers van huwelijken gesloten in de Gereformeerde kerk te *Velsen*.

Het 1e register is ingebonden achter het 1e doopboek, het 2e achter het 2e doopboek.

No. 200. 1724—1741 / 1750—1787 / 1788—1811 } Registers van huwelijken gesloten voor schout en schepenen van *Velsen*.

Drie 4° registers.

No. 201. 1 Jan.—17 Mei 1810. Register van huwelijksaangiften.

No. 202. 1748—1799. Bewijzen van gedane huwelijks-afkondigingen.

No. 203. 1791—1812. Lijst der begravenen te *Velsen*.

Register, doorgev. gr. folio.

Zie ook No. 76, 77, 78 en 79.

No. 204. 1812. Formulieren der acten van den Burgerlijken Stand.

Register, kl. 4°.

Oud-archief van Velsen in depot bij het Rijksarchief te Haarlem.

1687—1782. Memoriaal van schout en schepenen.

Acht registers.

1809—1810. Resolutieboek van schout en schepenen.

Een register.

12 Junij 1735	Acten verleden voor secretaris of schout en schepenen.
25 Jan. 1736—21 Aug. 1748	
1 Junij 1750—16 Junij 1785	
25 Julij 1785—22 Maart 1790	
4 Aug. 1790— 7 Maart 1795	
2 Junij 1795—21 Aug. 1804	
12 Sept. 1804—18 Sept. 1810	
7 Nov. 1810—10 Maart 1811	

Zeven portefeuilles.

1725—1808. Protocollen van schepenkennissen en rentebrieven.

Drie registers.

1574—1577 }
1581—1811 } Protocollen van Transporten.

21 registers.

1808—1811. Transporten van vaste goederen.

1809—1811. Transporten van schuldbrieven.

Losse stukken in een portefeuille.

1720—1811. Voorwaarden van verkoop van roerende en onroerende goederen.

Acht portefeuilles.

1805—1812. Kladregisters van openbare verkoopingen.

1595—1598 }
1606—1811 } Schepenrol.

Twintig registers.

1637—1810. Stukken, behoorende tot de rechtspraak van schepenen.

Twee portefeuilles.

1730—1810. Stukken, betreffende onbeheerde nalatenschappen, gerepudieerde en geabandonneerde boedels.

Een portefeuille.

1747—1806. Stukken, omtrent insolvente boedels.

Een portefeuille.

1767. Schuldboek van *Lubertijs Grotekamp*, wagenmaker, afkomstig uit zijn insolventen en geabandonneerden boedel.

Een register.

4 April 1764. Rekening en verantwoording van sequesters in den boedel van wijlen *Geurt Jansz. Prins*.

Een register.

1686—1811. Weesboeken.

Zeven registers.

1716—1764. Ingekomen stukken bij weesmeesters.

Een portefeuille.

Heeren van Velsen.

De Roomsch Koning *Willem* geeft toestemming aan *Hugo* van *Naaldwijk* om het ambacht *Velsen* te mogen verkoopen aan *Willem van Brederode*, 3a kalęndas Mayi 1255.

Zie Grafelijkheidsregister van *Holland*, deel E. L. 32, fol. 52.

1439—1473. *Reijnoult van Brederode*, beleend bij dode van zijn vader, gelijk zijne ouders gehouden hebben.

Zie idem, deel Philippus A, fol. 145.

1473—1531. *Walraven van Brederode*, bij dode van zijn vader *Reijnoult*.

Zie idem, deel Carolus A, fol. 11.

1531—1557. *Reijnout van Brederode*, bij dode van zijn vader *Walraven*.

Zie idem, deel Caroli Imp. Germaniae, fol. 7.

1557—1579. *Heijnrick van Brederode*, bij dode van zijn vader *Reijnout*.

Zie idem, deel Confoederatio Anglorum, fol. 15.

1579—1585. *Reijnout van Brederode*, bij consent van de Staten van *Holland*.

Zie idem, deel Nassauw, fol. 300.

1585—1615. *Walraven van Brederode*, bij dode van zijn vader *Reijnout*.

Zie idem, deel Hoge Overigheid A, fol. 30.

1615—1620. *Walraven van Brederode*, bij dode van zijn oom *Walraven*.

Zie idem, deel Trefves A, fol. 22.

1620—1656. *Johan Wolfert van Brederode*, bij dode van zijn broeder *Walraven*.

Zie idem, deel Hoge Overigheid, fol. 3v.

1656—1657. *Henrick van Brederode*, bij dode van zijn vader *Johan Wolfert*.

Zie idem, deel Ruptura, fol. 36.

1657—1679. *Wolfert van Brederode*, bij dode van zijn broeder *Henrick*.

Zie idem, deel Overigheid O, fol. 16.

Na overlijden van *Wolfert van Brederode* zonder mannelijk oir na te laten werd *Velsen* geapplicoeert aan de Domeinen.

6 November 1722 kocht *Gerrit Corver* te *Amsterdam* in publieke veiling te *s' Gravenhage* de ambachtsheerlijkheid *Velsen* met de *Sandpoort* en duinen voor *f* 28.300.

1723—1757. *Gerard Corver*, uit kracht van de verkooping.

Zie idem, deel Quadruplo Alliantie, fol. 37.

1757—1777. *Maria Margaretha Corver*, vrouw van Mr. *Nicolaas Geelvinck*, heer van *Castricum*, bij dode van haar vader.

Zie idem, deel Willem V, fol. 26.

Margaretha Lievina Geelvinck, vrouw van Mr. *Henrick Hoeufft*, bij dode van hare moeder.

Zie idem, deel Willem VI, fol. 49.

Schouten van Velsen.

Gerrit van Wtenhage.

Komt voor als schout 1426—27.

Jan van Waterlant.

Komt voor als schout in 1494.

Daniel van der Bouchorst.

Komt voor als schout in 1514.

Dirck Claesz.

Komt voor als schout 1563.

Pieter Jansz.

Komt voor als schout 1574—1575.

Cornelis Jansz.

Komt voor als schout 1575—1577.

Claes van Heusden Jansz.

Komt voor als schout 1581—1586.

1587—1594. *Huijch Fransz.*

1594—1595. *Caerl Boudewijnsz.*

14 Junij—18 Oct. 1595. *Cornelis Dircx Goesinne.*

1595—1606. *Anthonis Dircx.*

1606—1619. *Jan Govertsz van Bommel.*

1619—1620. *Claes Cornelisz. van Luninx* (?) substituut schout.

1620—1638. *Jan Luitsz. Groen.*

Van 1638—1640 fungeerde geen schout.

1640—1645. *Jan Cornelisz Post.*

1645—1651. *Gerrit Dijckmans.*

1651—1671. *Willem Egbertsz van Saelen.*

1671—1684. *Arnould van der Poel.*

1685—1699. *Cornelis Born.*

1700—1724. *Jan van Wijck.*

1724—1758. *Abraham van Kalkar.*

1759—1777. *Jacobus van Kalkar.*

1778—1789. *Cornelis van Diepen.*

1790—1794. *Willem Doelman.*

1795—1804. *Francois Jacob Prince.*

1804—1810. Mr. *Cornelis Constantijn van Valkenburg.*

1810—1811. *Marcus Hendrik Ogelwight.*

Naamlijst der Predikanten, bij de Ned. Hervormde gemeente te Velsen.

Johannes de Wolff, ber. 1584, overl. 1602.
Simon Guiljelmini „ 1603, „ 1603.
Jan Maartsen „ 1603, emer. 1642, overl. 1645.
Simon Mustelius „ 1645, overl. 20 Mei 1665.
C. van Leeuwen, cand. bev. 28 Sept. 1665, vertr. *Amersfoort* 1675.
Philippus Rulacus, ber. 1675, overl. 17 Aug. 1677.
Johannes Toffing, cand. bev. 1678, overl. 1679.
Fr. Leenhof, pred. a./h. hof v./d. *Prins van Oranje*, bev. April 1680, vertr. naar *Zwolle* 1681.
Joh. Menso, pred. te *Castricum*, ber. 1681, naar *Rhenen* 1687.
Franciscus Fabritius, bev. 23 Nov. 1687, naar *Leiden* 1696.
Gerardus van Hell, cand. bev. 12 Aug. 1696, naar *'s Bosch* 1709.
Joh. Ludovicus du Ronillé, cand. bev. 18 Mei 1710, ob. 1723.
Imanuel Valk, cand. bev. 21 Nov. 1723, naar *Vianen* 1730.
Joh. v d. Sluis, cand. bev. 6 Aug. 1730, ob. 18 Sept. 1769.
Daniel van Diepen, pred. te *Uitgeest*, bev. 15 April 1770, emer. 9 Oct. 1785.
Albert Brink, pred. te *Vuren* en *Dalen*, bev. 13 Nov. 1785, naar *Delftshaven* Sept. 1786.
Marten Smit, pred. te *Hall (e?)* bev. 18 Maart 1787, naar *Zwolle* 30 Nov. 1797.

Daniel Broedelet, pred. te *Aalsmeer*, bev. 28 Mei 1798

Nanning Berkhout, pred. te *Hardenberg*, bev. 17 Juli 1808, naar *Sneek* 16 Maart 1817.

Weimer Willem van Beusekom, pred, te *Vuursche*, bev. 1821, naar *Maassluis* Mei 1821.

Arnold Hoffman, pred. te *Amsterdam*, bev. 11 Nov. 1821, emer. 28 Maart 1864.

Jan Willem Daniël Roëll, pred. te *ter Heyde*, bev. 18 Sept. 1864, emer. 24 Nov. 1872.

Gualtherus Doedes, pred. te *Biezelinge*, bev. 27 April 1873, ob. 31 Jan. 1876.

Daniël Johan Carel Heldring, pred. te *Nichtevecht*, bev. 11 April 1876, naar *Hoenderloo* 13 Mei 1888.

H. Waardenburg, pred. te *Kolderveen*, bev. 5 Mei 1889, vertr. 10 Sept. 1893.

Koert Loggers Jr., pred. te *Westkapelle*, bev. 14 Januari 1894.

Naar een naambord in de regentenkamer van het diaconiehuis te *Velsen*.

Acten betrekking hebbende op Velsen uit de Grafelijkheidsregisters van Holland, enz.

Tusschen 715 en 739. *Karel Martel* schenkt de kerk te *Felison* in *Kinnehem* aan het klooster *Epternach*.

Liber aureus, fol. 44b, cartularium der abdij *Epternach* uit de 12de eeuw, in de hertogelijke bibliotheek te *Gotha*.

Vóór 989. Onder de giften gedaan door Graaf *Dirk II* en zijne gemalin *Hildegard* aan het kloos-

ter te *Egmond*, komen voor zes hoeven te *Vellesan*.

Cartularium *Egmondensis*, B IIII, fol. 1, in het rijksarchief te *s'Gravenhage*.

Vóór 993. Onder de giften, gedaan door Graaf *Arnulf* en zijne gemalin *Ludgard* aan het klooster te *Egmond* komen voor drie hoeven te *Vellesen*.

Idem, fol. 1v.

28 December 1063. Bisschop *Willem* van *Utrecht* staat aan den Abt van *Epternach* verschillende kerken in *Holland* af, waaronder die te *Velsereburg*.

Liber oaten. foi. 91, in het archief van *S. Salvator* te *Utrecht*.

2 Mei 1064. Koning *Hendrik IV* geeft aan de kerk van *Utrecht* de goederen terug, haar door Graaf *Dirk III* en zijne opvolgers ontnomen, waaronder de kerk te *Velesen*.

Idem, fol. 102v.

26 Julij 1083. Graaf *Dirk V* bevestigt de bezittingen der abdij van *Egmond*, waaronder voorkomen drie hoeven en een akker te *Velson*.

Op perkament, met opgedr. zegel in wit was van den Graaf.
In rijksarchief te *'s Gravenhage*.

11de eeuw. Onder de giften van verschillende personen aan de kerk te *Egmond* komen voor een schenking van een zekere *Fretherard* van ½ hoeve te *Vellesen* en van *Gerbrant* en *Isbrant* van ½ hoeve in *Velsen*.

Cart. *Egmond*, fol. 2.

Tusschen 1083 en 1120. Op de blaffert der inkomsten van de abdij *Egmond* onder Abt *Adallard* komt voor: in *Velsen* XII libras et VI uncias quinque denarios minus.

Cart. *Egmond*, fol. 6v.

Voor 1120. Op de blaffert der inkomsten door de abdij verkregen ten tijde van Abt *Adallard* komt voor: Gherwalech conversus et monachus

frater ejusdem abbatis dedit terram in *Velsen* solventem quinque uncias IIII denarios minus.

Cart. *Egmond*, fol. 8v.

1156. *Gerard* Abt van *Epternach* staat aan Graaf *Floris III* eenige kerken in *Holland* af, waaronder die te *Velserburg*, en ontvangt daarvoor landerijen in het eiland *Schouwen*.

Op perkament, met de zegels van de abdij en den Abt in wit was.

In rijksarchief te *'s Gravenhage*.

29 April 1255. Graaf *Willem II* vergunt aan *Hugo van Naaldwijk* het ambacht van *Velsen* te verkoopen aan *Willem*, heer *van Brederode*, met recht van naasting voor den Graaf.

Register E. L. 32, fol. 52.

Feria 6a ante Navititatem Johannis Bapt. (18 Junij) 1276. Graaf *Floris* geeft een wekelijksche markt bij de *Beverwijk* in den ambachte van *Velsen*.

Register E. L. 32, fol. 32.

25 Junij 1290. Graaf *Floris V* geeft het huis te *Velsen* aan *Nicolaas Persijn*.

Register Maximiliaan 1482—1483 fol. 8v.

Vrijdag na Pinkster (31 Mei) 1303. Belofte van *Diderick van Teijlingen Simonsz* aan Graaf *Jan* om de heeren van *Amstel*, *Woerden* en *Velsen* uit den lande te helpen houden en den Graaf getrouw te zullen zijn.

Copies, tireés d'un régistre, qui regardent les chartres des Comtés d'Hollande et de Zélande et la Seigneurie de Frise, fol. 321.

Vrijdagh voor den hijlige Crucisdagh in September (12 Sept.) 1320. Graaf *Willem* geeft toestemming aan *Willem van der Horst* ten vrijen eijgen te verkoopen 2 campen lands in de Zuijdbroek te *Velsen*, die hij in rechten leene hield.

Register E. L. 39, fol. 4.

St. Jansdag (24 Junij.) 1325. Graaf *Willem* geeft ter bede van *Henrijcaerde van Brederode* e. a. aan *Clarrisien* dochter van *Gerrit van Velsen* 10 pd. Holl. tot heur lijve, als zij geenen man nemet.

Register E. L. 2, fol. 36^{v}.

Sinte Martinusavond in den winter (10 Nov.) 1326. *Jan Persijn* geeft de tienden en smaltienden van *Petten* en *Groeden* en *Hem* en de vlastienden van *Velzen* aan *Henrik*, zoon van heer *Gerrit van Heemskerk*, ridder, die er zijne vrouw *Beatrix* van *Haerlem* op verlijftocht.

Register V, fol. 252^{v}.

11 Mei 1329. Verlof voor *Willem van der Horst* tot verkoop in vrij eigen van eenig land in *Wolselbroek* bij den windmolen te *Velzen* en van de helft van *Hazekijnsland*.

Register E. L. 39, fol. 22^{v}.

Saterdag voor St. Laurens (8 Aug.) 1332. Graaf *Willem* beleent *Claas van Rolland* met 2 madenland in *Velserbroek*, gen. de naaste *Dammer*.

Register E. L. 39, fol. 24^{v}.

St. Laurens (10 Aug.) 1334. *Willaem Nagelsz* doet voor zich en voor *Hillegonda* zijne vrouw afstand aan de abdij van *Egmond* van alle aanspraak, die hij heeft op twee stukken land, gen. de *Liicktcampen*, in *Velserbroek* en door *Willem van Velsen* in huurwaar van de abdij gehouden.

Op perkament, met uith. zegel in groen was van *Willaem Nagelsz*.

In rijksarchief te 's *Gravenhage*. Collectie *Egmond*.

Vrijdag voor St. Jan te midsomer (21 Junij) 1342. *Hugo*, Abt van *Egmond* verklaart beleend te hebben *Wouter*, zoon van *Wigher van Rietwijk* en van *Margaretha Clais Gruemelarsdochter*, met de

Lanewerscamp in *Velserbroek*, door *Wigher* van *Gherijt den Smit* en *Wigher den Vries* gekocht, tot een erfelijk leen.

Op perkament, met uith. zegels in groen was van den abt en van de abdij. In idem.

Vigila Penthecostes (19 Mei) 1358. *Johannes van Arkel* bisschop van *Utrecht* vergunt aan *Willem van Wezemale* en *Catharina van Velsen* heer en vrouw van *Waterland* dat zij de renten en vruchten, welke door wijlen *Johannes Persijn* heer van *Waterland* tot stichting en dotatie van een vicarie in de kerk te *Velsen* waren aangewezen, op andere landerijen dan op welke ze door den stichter waren gevestigd, mogen overbrengen.

Naar eene copie van een acte op perkament, gewaarmerkt door den notaris *J. Muntinck*. In archief der abdij Park bij *Leuven*.

Medegedeeld in Bijdragen voor de geschiedenis v. h. *Bisdom Haarlem*, deel 20; pag. 161.

Sonnendaechs op den beloken Pinxter (27 Mei) 1358. Volgens voorgaande vergunning van den bisschop worden door *Willem van Wezemael* en *Catharina van Velsen* andere landerijen aangewezen tot onderhoud van gemelde vicarie.

Naar eene copie als boven.

23 September 1376. *Arnoldus van Hoorn* bisschop van *Utrecht*, brengt deze vicarie van *Velsen* over op het altaar van het H. Kruis in de kerk te *Haarlem* en zulks op verzoek van *Guede de Haemsteden*, vrouwe van *Berghen* en *Gijsbert van Nijenroden*, alstoen patronen der vicarie.

Naar een copie als boven.

11 Januarij 1388. Notarieele verklaring dat *Jan die Weent*, abt van *Egmond*, bezegeld heeft den verlijbrief van 2 January jl. ten behoeve van *Willem van Riedwijc*, parochiaan der parochiaal kerk te

Velsen, waarbij hem om diensten aan de abdij gedaan, vergund wordt de halftiende op de Hofgeest te *Velsen*, bij ontstentenis van mannelijke erven over te doen gaan op zijne wettige dochter.

Op perkament, de notarieele verklaring met merk en onderteekening van den notaris in het Latijn, de verlijbrief in het Hollandsch.

In rijksarchief te '*s Gravenhage*, collectie *Egmond*.

21 Junij 1391. *Ghijsbrecht van Nijenrode* beleend met het huis tot *Velsen* mit corenlande, weylande, boomgaert, alle manscip ende ghiften van kercken en cappelrien daartoe behorende bij opdracht van *Floris van Haemstede van Bergen*, heere van *Montengijs*.

Register V, fol. 13.

St. Andriesavond (29 Nov.) 1395. *Jan Wouter Simonsz*, bij opdracht van *Geertruijt Claesdr. van Geervliet*, beleend met een tiende tot *Velsen* tusschen den Davengeest en den Smalengeest en een vlastiende en smaltiende aldaar gelegen.

Register V, fol. 188.

Woensdag na St. Pieter (24 Febr.) 1395. Hertog *Albrecht* verkoopt aan *Willem van Tetrode* twee hont land gen. 's Gravenmat te *Velsen* in den Broeke.

Register V, fol. 197.

25 September 1396. Hertog *Albrecht* geeft *Jacob Collaert* 2½ mat land te *Velsen*.

Register V, fol. 222.

24 Augustus 1397. *Gerrijt uijten Hage*, havickier van graaf *Albrecht*, beleend met een twee deel van de Vlastiende te *Velsen*, bij opdracht van *Beatrix*, dr. van *Henric van Heemskerk*.

Register V, fol. 252.

8 Maart 1398. *Lijsbeth Jansdr. van Uijtenhage*

beleend met zeven of acht koeweijden te *Velsen* en de helft van $\frac{1}{8}$ deel rogsayinge, te zamen groot twee morgen land.

Register V, fol. 323v.

22 November 1399. Hertog *Albrecht* verlicht den dienst van die van *Velsen* van 12 op 6 riemen.

Register V, fol. 355.

Nog tweemaal verminderd tot op twee riemen.

4 Maart. 1402. Handvesten en vrijheden door Hertog *Aelbrecht* aan die van *Castricum*, van *Heemskerk* en van *Velsen* gegeven.

Register II, Hertog *Albrecht*, fol. 21v.

St. Barbarendag (4 Dec.) 1415. Bevestiging door den Graaf van *Holland* van den verkoop door *Walraven van Brederode* gedaan.

Register Privilegia, 1404—1416, fol. 166v.

20 December 1424. Uitspraak over het geschil tusschen den Abt van *Egmond* en de onderzaten van *Velsen* over een stuk land te *Velsen*.

Register Hertog *Jan*, X, fol. 62.

8 Mei 1426. *Gerrit Wtenhage*, schout van *Velsen* verklaart als dijkgraaf dat hij toegewezen heeft aan *Otto van Egmond* het land aan den dijk te *Velsen*, welke dijk bij een schouwe door den voornoemden *Otto* was aangenomen te maken.

Op perkament, in het Hollandsch, met uith. zegels in bruin was van den schout en van *Willem van Schoten*, die voor de heemraden zegelt.

In rijksarchief te *'s Gravenhage*. Collectie *Egmond*.

16 Februarij 1427. *Gerrit Wtenhage* verklaart dat hij de landen door hem bezeten in den ban van *Velsen* ontvangen heeft deels in levenslange pacht, deels in leenweer van den Abt van *Egmond*

en dat na zijnen dood die landen vrij aan de abdij moeten terugkeeren.

Op perkament, met uith. zegel in bruin was.
In rijksarchief te *'s Gravenhage*. Collectie *Egmond*.

3 Julij 1427. Hertog *Philips* confereert de capellerij of vicarie gefundeerd in de parochiekerk van *Velsen* in de capelle van *Persijn*, vacant door den dood van *Henrick van Nijenrode*, op *Sijger van Steeland*, clerk van het Doorniksche bisdom.

Register, Memoriale 1427 et 1428 Bourgongne fol. 11^{v}.

16 December 1429. *Jan van der Voirt* beleend met een tiende tot *Velsen*, gen. de Hogengeest tot *Velsen*, bij schenking van de majesteit.

Register IX, fol. 45.

29 Mei 1432. *Philips van Bourgondie*, Ruwaerd, beveelt den baljuw van *Kennemerland* en schout en schepenen van *Velsen* om geen recht te vorderen van de goederen van den abt van *Egmond* gelegen te *Velsen* en hem met dijkregt of op andere wijze aangekomen. Wie daar eenige aanspraak op mogt maken kan zulks inbrengen bij s' graven gouverneurs, in wier handen de abt van *Egmond* die goederen gezet heeft.

Op papier, met opgedrukt signet in rood was.
In rijksarchief te *'s Gravenhage*. Collectie *Egmond*.

16 Julij 1432. *Boudewijn van Zwieten*, treserier van *Holland* en verscheidene leenmannen der grafelijkheid in *Holland* doen uitspraak in het geschil tusschen den abt van *Egmond*, gedaagde en schepenen van *Velsen*, aanleggers, wegens dijkregt; waarbij de leenmannen zich onbevoegd verklaren op grond zoo van de brieven van exemptie van den Pause-

lijken stoel door den abt vertoond als van het privilegie dat wie eenig gebrek had tegen den abt de graaf of zijne raden daarin zouden regt spreken.

Op perkament, met uith. zegels in bruin was van leenmannen; dat van *B. v. Zwieten* is afgevallen.

In rijksarchief te *'s Gravenhage*. Collectie *Egmond*.

27 Maart 1433. Confirmatie van den erfpacht door den abt van *Egmond* uitgegeven van landen gelegen te *Velsen*.

Register Hertog *Jan*, fol. 124^{v}.

1439. *Alijt Boudinsdr. van der Laen*, vrouw van *Claes van Adrichem* beleend met een tiende te *Velsen*. die scheyt ter beecke tusschen Hoogen geest en Smalengeest.

Register Philippus A, fol. 146.

1449. *Gerrit Willemsz uijten Hage* beleend met een huijsing, hofstede, boomgaert ende bosch tot *Velsen* bij de kerk mitten lande daartoe behoorende.

Register Principium, fol. 2.

26 Junij 1476. *Jan van Assendelft* beleend bij overdracht van *Willem Gerrijtsz* met 4 Rijnsche gl. sjaars uit een huijsinge, hofstede, boomgaert en bosch bij de kerk tot *Velsen*.

Register Carolus A, fol. 14.

1517. *Jacob de Wael* beleend met drie morgen land tot *Velsen* tusschen *Willem van Loo* en Mr. *Reijner Simonskinderen*, bij schenking van de majesteit.

Swarte ruijge register, fol. 1.

17 Maart 1699. Mr. *Jacob Harties*, advocaat te *Amsterdam*, met een stuk land, gen. Waleland of Tolsduijn aan Velserduijn in den banne van *Velsen*.

Register Pax Europa, fol. 7.

ALPHABETISCH REGISTER.

I. en J.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S. en Z.

INHOUD.